

GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

ÅRSTRYCK 2016

GÖTEBORGS KONSTMUSEUM ÅRSTRYCK 2016

kineseri
(franska chinoiserie, à la
efterlikning av kinesiska

chinoiserie
(French, from à la chinoise, the
forms of art, a passion for Ch

natur
(latin natu'ra
"naturlig be
av na s
den av människan (väsentligen)
opåverkade omgivningen
i form av växter
djur, landformer osv

nature

(latin na'tura
'birth', 'nature'
'natural disposition'
from na'scor, 'be born'
the surroundings
as they appear (mostly)
uninfluenced by humanit
in the form of plants
animals, landscape etc

Göteborgs konstmuseum
Götaplatsen
412 56 Göteborg

Telefon: +46 31 368 35 00
www.goteborgskonstmuseum.se

ISSN 0432-126X

GÖTEBORGS
KONSTMUSEUM

GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

ÅRSTRYCK 2016

Redaktör: Kristoffer Arvidsson

Medverkande: Malin Borin, Margaretha Dahlström, Per Dahlström, Susanne Fägersten Sabel, Anna Hyltze, Helena Karlsson, Helene Karlsson, Solveig Lehtonen, Eva Lekvall, Philippa Nanfeldt, Isabella Nilsson, Eva Nygårds, Anna Petters, Mariateresa Pullano, Eva Ranglin, Hossein Sehatlou, Johan Sjöström, Fredrik von Zweigbergk, Kalle Våljemark, Petra Waern och Britt-Marie Widén

Omslagsbild: Vivienne Westwoods *Chaos Point brudklänning* (ca 2008) i utställningen *Gränslöst. 1700-tal speglar i nuet*, Stenahallen.

Foto: Hossein Sehatlou där inget annat anges

Grafisk form: Jonatan Sahlin

Tryck: Elanders

Göteborgs konstmuseum, Göteborg 2017

ISSN 0432-126X

INNEHÅLL

FÖRORD	6
2016 – ÅRET I KORTHET	8
UTSTÄLLNINGAR	10
INLÅN AV KONST	17
OMHÄNGNINGAR	19
PEDAGOGIK	22
PROGRAM	27
EXTERNA RELATIONER	31
FORSKNING	36
PUBLIKATIONER	40
BIBLIOTEK	42
MUSEIBUTIK	42
NYFÖRVÄRV TILL SAMLINGEN	43
FÖREMÅLSREGISTRERING	74
FOTOGRAFERING	75
KONSERVERING	76
UTLÅN	80
DEPOSITIONER	82
TEKNIK	82
FASTIGHET	83
MILJÖARBETE	84
SÄKERHET	85
VÄNFÖRENINGAR	86
RESOR	87
FORTBILDNING	89
MEDARBETARE	92
BOKSLUT	93

FÖRORD

Under 2016 har Göteborgs konstmuseum haft glädjen att visa utställningar som en stor retrospektiv med den finländske konstnären *Esko Männikkö* och den egenproducerade och forskningsbaserade *Gränslöst. 1700-talet speglat i nuet*. Den senare pekar på 1700-talets bildpåverkan på vår samtids visuella kultur och dessa utställningar kan visa just den bredd som kännetecknar museets utställningsverksamhet överlag. Genom ett generöst tillskott från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur kunde också museet säkerställa och arbeta med den framtida stora utställningen *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva* som innebär en större pedagogisk satsning under 2017.

Göteborgs konstmuseums vision är att vara ett av norra Europas främsta museer för bildkonst. Men ett förord till ett årstryck kan också ge möjlighet att reflektera över olika svårigheter som i ett längre perspektiv riskerar att undergräva museets verksamhet.

Göteborgs konstmuseum har ett strukturellt underskott, vilket medför stort behov av extern finansiering då kommunala och regionala anslag inte täcker fasta och opåverkbara kostnader. Till detta kommer att kostnader för utställningar och annan verksamhet är helt extern- och egenfinansierad.

Möjligheter till intäkter är konkurrensutsatt och medför att museet bör hålla en kvalitativ och attraktiv verksamhet för att generera såväl entré- som samarbets- och sponsorintäkter samt externa sökbara bidrag. Denna verksamhet är resurskrävande och medför en inbyggd risk i budgetskrivningar. Möjligheter till framtida intäkter ska också ses i relation till dels beslut gällande om- och tillbyggnad av konstmuseet för att skapa ett konkurrenskraftigt säkerhetsklassat museum, dels ökade möjligheter till samarbeten med näringslivet. Intäktsmöjligheter påverkas också av museets förmåga att bredda och öka besöksantalet.

Vad gäller om- och tillbyggnad finns en mångfacetterad behovsbild i museets byggnad. För att fungera som ett modernt museum med möjligheter till samarbeten och stora

utställningar krävs säkerhet, klimat och inte minst arbetsmiljö enligt standarder som museet idag har svårighet, eller inte kan, uppfylla. Att vara ett museum i tiden förutsätter ständig utveckling och förmåga till förnyelse, vilket nuvarande lokaler inte ger förutsättningar för fullt ut.

Den förstudie, vars arbete pågått under ett par år och initierades på idéstadiet för fem år sedan, fick ett avgörande ekonomiskt bidrag genom Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, vilket möjliggjort de beräkningar som ligger till grund för den förstudie som skulle upp för beslut i kulturnämnden 2016 med en beräknad totalkostnad för om- och tillbyggnaden om 735 miljoner kronor. Vid förordets skrivande kan tilläggas att förstudien togs upp först under våren 2017 och att kulturnämnden beslöt att ge konstmuseet 380 miljoner, varvid den överskjutande kostnaden ska vara egenfinansierad, det vill säga täckas av samarbetspartners och sponsormedel.

2016 drog museerna i Sverige cirka 27 miljoner besökare. Med den starka faktor som museerna utgör i samhällsbyggandet är varje satsad krona i samhällsbudgeten en krona som förräntar sig mångdubbelt, både intäktsmässigt till orten där ett kraftfullt museum ger attraktivitet för bland annat bosättning, besöks- och turistnäring, och som social resurs i samhällsutvecklingen. Därför är en satsning på en om- och tillbyggnad av konstmuseet en långt större fråga än bara en byggnation. Det är en fråga om vilken framtid vi vill ha.

2016 hade museet en ny organisation och en budgetjustering på 1,4 miljoner. Det senare följde av uppdraget att lämna en budget för året som var helt säkrad vad gällde intäkter via evenemang, sponsring och entréintäkter. Detta medförde att en lägre uppskattning av intäkter gjordes, vilket ledde till neddragningar i kostnader. Förändringarna berörde dock inte verksamhetsidé, profil och vision. Förändringsarbete har också präglat kulturförvaltningen som genomgått en översyn med syfte att skapa en effektiv och

Interiörbild från utställningen *Gränslöst*. 1700-tal speglat i nuet med Åsa Lockners figurin *Be nice* (2007) och Astrid Olssons *Multi stripe shirt. Dress 1/1* (2010) i förgrunden och porträttmålningar från 1700-talet i bakgrunden, Stenahallen.

transparant organisation med fokus på nytta för göteborgarna. Ett mål i översynen är att stärka förutsättningarna för den politiska styrningen av facknämndernas verksamhet, vilket påverkar kulturförvaltningens och samtliga kommunala museers arbete, däribland konstmuseet.

Detta är mitt sista förord då jag lämnar Göteborgs konstmuseum efter åtta år i maj 2017. De visioner om förändring och utveckling av museet, som jag hade när jag tillträdde som museichef, har förverkligats, tack vare alla goda med-

arbetare. Jag vill tacka samtliga medarbetare för alla goda insatser, diskussioner och idéer under årens lopp.

Framtiden har ett långt förflutet, sägs det. Historisk medvetenhet, kritisk granskning och omvärldsanalys måste finnas i alla verksamheter. Bland annat därför är museerna allas vår framtid.

Isabella Nilsson
Museichef

2016

ÅRET I KORTHET

VÄSENTLIGA HÄNDELSE OCH VERKSAMHETSUTVECKLING

Göteborgs konstmuseum har fortsatt att stärka sin profil som ett av norra Europas främsta museer för bildkonst. Detta har skett genom ett internationellt utställningsprogram, ett aktivt arbete med värdskap och ett varierat pedagogiskt utbud, nyförvärv, forskning och ett utvecklat kvalitetstänkande inom museets alla verksamhetsområden.

Under 2016 har Göteborgs konstmuseum visat sex utställningar med varierande inriktning i en blandning av samtida och äldre konst, liksom av genrer och medier, svenskt och utländskt. *Esko Männikkö. Time Flies* presenterade den finländske fotografen, internationellt uppmärksammad sedan 1990-talet, i en stor och tätt hängd utställning. Männikkö blev känd på 1990-talet genom sina skildringar av ungar i norra Finland. På utställningen visades också en annan sida av konstnären med fotografier av arkitektur och natur.

Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet visade en mångfald av visuella uttryck med fokus på möten mellan 1700-tal och nutid i mode, porträtt, landskap, figurer, kineserier med mera. Utställningen rönt stor uppmärksamhet och åtföljdes av en föreläsningsserie och ett seminarium som ytterligare fördjupade frågeställningarna. Resultaten av det forskningsprojekt som genomfördes inför utställningen publicerades i *Skiascope 8* som också fungerade som utställningskatalog.

En stor retrospektiv utställning med Göteborgsmålaren Kent Lindfors visade målningar och collage från 1960-tal till nutid. Lindfors konstnärskap hör till ett av Sveriges rikaste under det sena 1900-talet och tidiga 2000-talet, där olika världar som Göteborgs hamn och medeltidens Spanien flätas samman. Utställningen åtföljdes av en utställningskatalog som för första gången dokumenterade konstnärens hela karriär i text och bild.

Under 2016 visades även fotografiutställningen *Gärning. Fotografi ur Göteborgs konstmuseums samling* som pre-

senterade en rad samtida fotografer vars arbeten berör agerande. En utställning med Sten A Olssons kulturstipendiater innehöll måleri, broderi, fotografi och installationer. I *Tanken på döden. Äldre grafik möter samtida ur Göteborgs konstmuseums samling* visades grafik från 1500- och 1600-talet tillsammans med Magnus Wallins videoinstallation *Elements*.

Göteborgs konstmuseum har under året inlett arbetet med att digitalisera och beforska Ivar Arosenius-samlingen. Arbetet görs inom projektet *Hur frammanas konstnären ur arkiven? Exemplet Arosenius*, som syftar till att sammanföra material i olika museer och arkiv av och kring konstnären i en gemensam plattform på nätet. Projektet, som leds från Göteborgs universitet, bedrivs med stöd från Riksbankens Jubileumsfond och Vitterhetsakademien.

Vid sidan av särskilda utställningar och forskningsprojekt har museet fortsatt att utveckla arbetet med att tillgängliggöra samlingen genom hängningar, webbkatalogen *Sök i samlingen*, pedagogik, föreläsningar och forskning.

Under sommaren lanserades museets nya webbplats med nytt utseende och gränssnitt anpassat till smarta mobiler. Lanseringen har föregåtts av ett intensivt arbete med att ta fram bilder och texter med ett tillgängligt tilltal. Den nya bildrika hemsidan syftar till att lyfta fram museets verksamhet på olika områden, från utställningar och program till konservering och forskning.

Arbetet med marknadsföring av museets utställningar och program i sociala medier har utökats stort under året. Fler inlägg med mer information än tidigare görs på Facebook och Instagram, inte bara om aktuella utställningar, föreläsningar och pedagogisk verksamhet utan också om konstnärer och konstverk i samlingen.

Museets arbetsprocesser kring utställningar har utvecklats i ett internt arbete med projektgrupper innefattande hela den fasta personalstyrkan i syfte att skapa ökad delaktighet, bättre framförhållning och förbättrad arbetsmiljö.

Arbetet har bland annat resulterat i en omprioritering med längre utställningsperioder men fler aktiviteter i samband med varje utställning.

Då Göteborgs konstmuseum under 2015 hade ett större underskott ställdes museet inför stora besparingskrav 2016. Genom omplanering av utställningsprogram, ingen tillsättning av vikarier, inköpsstopp i butik, minskad bemanning av reception samt besparingar på trycksaker med mera har museet lyckats hålla den beräknade prognosen och minskat underskottet från -1,4 miljoner kronor till -850 000. Göteborgs konstmuseum har fått den sammanlagda ökningen av det regionala bidraget riktat till stadens museer, vilket gör att museet klarar budget för 2017. Fler av besparingarna för 2016 ligger dock kvar i 2017 års budget.

Göteborgs konstmuseum har som förväntat tappat besökare under hösten 2016 gentemot tidigare år. Detta är en naturlig följd av att museet av besparingsskäl arbetat med längre utställningsperioder och att ingen större utställning öppnat under hösten.

Även om utställningarna varit färre har museets arbete på andra områden intensifierats. Det gäller inte minst programverksamhet och pedagogik. Under våren genomfördes en välbesökt föreläsningsserie i samarbete med Folkuniversitetet. Samarbetet fortsatte med en populär föreläsningsserie till utställningen och forskningsprojektet *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet* under hösten. Utställningen följdes

också av ett uppskattat seminarium där tre forskare som medverkat i projektet föreläste för allmänheten.

Göteborgs konstmuseum har ökat antalet pedagogiska aktiviteter, särskilt de för barn och unga. Å andra sidan fick museilektionerna av ekonomiska skäl begränsas till kortare pass utan verkstadsdel under både vår- och hösttermin. Göteborgs konstmuseum har under flera år arbetat medvetet med ett normkritiskt förhållningssätt, vilket resulterat i ett stigande antal besök från arbetsplatser som vill öka sin kunskap på området. Teman och utställningar kopplade till samtiden gör museet attraktivt även för många gymnasielärare som vill adressera genus- och maktperspektiv, källkritik och ett bredare samhällsperspektiv i sin undervisning. I Kulturförvaltningens satsning på att nå barn och unga i utsatta stadsdelar har Göteborgs konstmuseum haft ett särskilt samarbete med stadsdelen Angered under höstterminen. Även en satsning på lektioner på lätt svenska har genomförts.

Med ökande såväl fasta som tillfälliga kostnader, vilka inte motsvaras av ökade anslag, begränsas museets möjligheter. Trots besparingar har Göteborgs konstmuseum kunnat fortsätta att utveckla sin verksamhet på flera områden. När medlen inte räcker till att göra utställningar i samma utsträckning som förut försöker museet istället utvinna mer av varje utställning vad gäller kunskapsproduktion, förmedling och problematisering för att fortsätta vara ett angeläget museum för bildkonst.

UTSTÄLLNINGAR

Esko Männikkö. Time Flies, Etagerna.

Utställningar är ett av museets fönster mot publiken där nya perspektiv på konst formuleras. De ska engagera och stimulera till upplevelser och reflektion. Berättelser om människan, kulturen och samhället formuleras i möten mellan konstverk, konstnärskap och publik. Lektions- och visningsverksamheten utgår i hög grad från aktuella utställningar och en rad funktioner inom museet medverkar i utställningsproduktionen.

Göteborgs konstmuseum erbjuder ett varierat utställningsprogram med en blandning av äldre och samtida konst,

liksom av svensk, nordisk och internationell konst. Museets mål är att varje år visa en större utställning skapad genom internationella samarbeten. Det är vidare en målsättning att göra problematiserande utställningar där resultat från museets forskningsavdelning kommer allmänheten till del.

Det breda utställningsprogrammet riktar sig till olika målgrupper, inte minst till barn och unga genom särskilda pedagogik- och utställningssatsningar. Museet vill också visa samlingarna ur nya perspektiv och låta den samtida konsten gå i dialog med den äldre.

ESKO MÄNNIKKÖ

TIME FLIES

Etagera 6 februari–8 maj

Curator: intendent Johan Sjöström

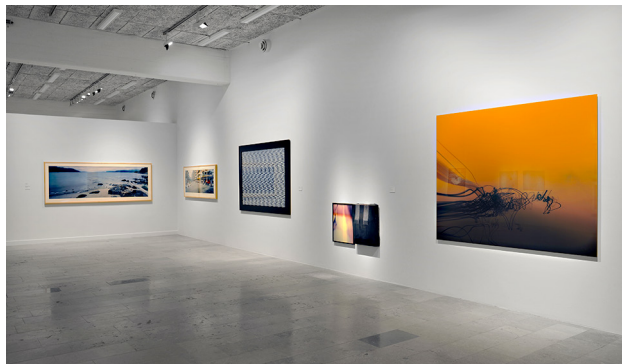
Den finländske fotografen Esko Männikkö har varit en central gestalt inom nordisk fotografi sedan tidigt 1990-tal. Mest kända är hans färgfotografier av ungarlar i norra Finlands glesbygd. Kännetecknande för konstnärskapet är balansgången mellan poesi, humor och allvar, liksom mellan dokumentärt och konceptuellt. För första gången visades en större retrospektiv som belyste bredden av hans fotografiska arbete. Utställningen hade titeln *Time Flies* och ett tema som ofta återkommer hos Männikkö är just tidens gång och det mänskliga tillståndet.

Många olika element förenas i Männikkös bildvärld. Å ena sidan finns redan från början – under det tidiga 1980-talet – en stark förankring i saklig dokumentärfotografisk praktik, med lyhördhet för både utanförskap och vardagens valörer. Konstnärskapet framstår sedan som alltmer politiskt engagerat, med ett flertal fördjupningar som till exempel i projekten *100 % Cashmere* (2003), som handlar om textilproduktion, eller *Mexas* (1999), som tar avstamp i komplexa frågor kring migration, arbete och etnicitet i södra USA. Samtidigt finns en poetisk dimension och ett personligt bildspråk som slår upp dörrar mot konsthistorien och skapar oväntade samband i tid och rum.

Totalt visades runt 250 verk från 1980-talet till idag på den omfattande retrospektiva utställningen. Det internationella intresset har varit stort och efter uppmärksammade visningar på Helsingfors Konsthall och Huis Marseilles i Amsterdam var Göteborgs konstmuseum den enda svenska institution som visade utställningen.

Esko Männikkö (f. 1959 i Pudasjärvi) bor och arbetar i Uleåborg. Han har haft ett stort antal separatutställningar och grupputställningar, inte minst utanför Norden. Männikkös fotografier finns i Göteborgs konstmuseums samling och i många betydelsefulla internationella samlingar. Under åren har han belönats med ett antal ansedda priser, bland annat internationella fotopriset Deutsche Börse Photography Prize (2008).

Utställningen åtföljdes av en rikt illustrerad katalog med nyskrivna texter av den finländska skribenten Maija Koskinen och den brittiska fotografiprofessorn Liz Wells. *Esko Männikkö. Time Flies* genomfördes med stöd från Kulturfonden för Sverige och Finland.

Gärning. Fotografi ur Göteborgs konstmuseums samling, Stenahallen.

GÄRNING – FOTOGRAFI UR GÖTEBORGS KONSTMUSEUMS SAMLING

Stenahallen 13 februari–10 april 2016

Curator: intendent Johan Sjöström

Från militära landskap och ett bokstavligt klättrande över museifasaden till abstrakta åkningar i färg och fotografiska forskningsprojekt kring queeraktivism i Ryssland. För första gången visades en större utställning med nutida fotografi från Göteborgs konstmuseums samling. Närmare tjugo konstnärer och fotografer medverkade. Gemensamt för många av dem är betonandet av aktivitet, deltagande och handling.

Den fotografiska bilden har ofta skildrat förändringar och händelser runt oss. Kanske kan man till och med påstå att fotografiet bidragit till att skapa förändringar i såväl medvetande som politik. Idag bär de flesta av oss kameror och den digitala bildkultur vi lever i är mer intensiv och avancerad än någonsin tidigare. Fotografiet är resultatet av en aktiv handling som är nära sammanflätad med identitet, politik, gemenskap och engagemang.

Medverkande konstnärer och fotografer:

Erik Berglin (f. 1980)
Ingrid Book (f. 1951) & Carina Hedén (f. 1948)
Per Hüttner (f. 1967)
Nanna Hänninen (f. 1973)
Helga Härenstam (f. 1980)
Annica Karlsson Rixon (f. 1962)
Clay Ketter (f. 1961)

Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet med Alexander Talléns figuriner i förgrunden, Stenahallen.

Anders Kristensson (f. 1958)
 Mårten Lange (f. 1984)
 Maria Lindberg (f. 1958)
 Tuija Lindström (f. 1950)
 Ingrid Orfali (f. 1952)
 Mija Renström (f. 1968)
 Stig Sjölund (f. 1955)
 Anna Strand (f. 1979)
 Lars Tunbjörk (1956–2015)

GRÄNSLÖST 1700-TAL SPEGLAT I NUET

Stenahallen och 1700-talsrummet våning 5
 4 maj–13 november 2016
 Curator: intendent Per Dahlström

Med utställningen *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet* bjöd Göteborgs konstmuseum på överraskande möten och krea-

tiva krokar som utmanar vaneseendet. Visuella uttryck från olika tider och genrer fick brytas mot varandra, skapa friktion och ge nya perspektiv på såväl 1700-talet som på vår egen tid. Där man trädde in i utställningen ställdes exempelvis Thomas Gainsboroughs societetsporträtt *Maria, Lady Eardley (1743–1794)*, avbildad i en grönskande omgivning, mot Vivienne Westwoods *Chaos Point brudklänning* (ca 2008) med regnskogsmotiv – ett inlägg i dagens miljödebatt.

Utifrån vår horisont kan 1700-talet på många sätt upplevas som gränslöst. En rad av de normer och värderingar som etablerades i det borgerliga samhället under 1800-talet uppstod först i slutet av 1700-talet. Könroller, konstnärsrollen och konstverkets gränser, människans relation till naturen och västerlandets förhållande till Kina omförhandlades. Denna relativa gränslöshet, begynnande gränsdragning eller nya förståelse av gränser kom till uttryck även i konsten. Det gäller exempelvis hur nya normer kring kön och könsidentitet uttrycks i porträtt.

Idag är många av dessa värderingar på nytt under omvärdering. Rådande normer kring kön och sexualitet ifrågasätts, konstnärsrollen utvidgas och närmar sig andra områden, globalisering utmanar den nationella identiteten och klimathot har på nytt förändrat vår relation till naturen. Därigenom uppstår beröringspunkter mellan 1700-talet och det tidiga 2000-talet. Båda är tider av normförskjutning och omvälvande samhällsförändringar.

Att kalla 1700-talet, liksom vår egen tid, för gränslös är förstås en retorisk förenkling. Vid varje nedbrytning eller omförhandling av gränser och hierarkier upprättas alltid nya. Normer förändras över tid och tar sig då nya uttryck. Det som anses normalt är för det mesta osynligt och framträder som tydligast först då det ifrågasätts och omvärderas. Genom att studera historiska normer får vi syn på våra egna.

På utställningen visades 1700-talskonst som porträtt, landskap, figurer och kineserier, nutida mode, skulptur, fotografi, film, skivomslag och installationer. Temat gestaltades med en scenografisk inramning och ljussättning. Den forskningsbase-

rade utställningen var ett samarbete mellan Göteborgs konstmuseum, Röhsska museet och Göteborgs universitet. Resultaten av forskningsprojektet publicerades i *Skiascope 8* som också fungerade som katalog till utställningen.

KENT LINDFORS

Etagerna 28 maj–30 oktober

Curator: intendent Per Dahlström

I Kent Lindfors (f. 1938) måleri överlagras Göteborgs hamn, Francisco de Zurbaráns strama barockmåleri och medeltidens Spanien i genomlysta lager av tempera. Lindfors är verksam i Göteborg där han på många sätt är en del i en lång målartradition, men hans konstnärskap sträcker sig långt utöver det regionala. Lindfors är utbildad vid Kungliga konsthögskolan i Stockholm 1960–1965 och för efter avslutad utbildning på en för hans konstnärliga bana avgörande resa till Spanien. Sedan dess har den spanska konsten och kulturen varit en ständig samtalspartner i hans konst.

Kent Lindfors, Etagerna.

Tanken på döden. Äldre grafik möter samtid ur Göteborgs konstmuseums samling, Övre etage och Mellanetage.

Kent Lindfors är en konstnär i oavslutlig rörelse. Hans konstnärskap tecknar en resa där Göta älvs utlopp i västerhavet sammansmälter med medeltidens och motreformationens Spanien. Snarare än att flytta sig från en motivkrets eller stil till en annan fördjupar Lindfors ett antal teman allt medan uttrycket frigörs, från det tidiga 1970-talets asketiska realism till de genomlysta visionerna från senare decennier.

Hans målningar är som delar i ett pågående livsprojekt där en handfull motiv bearbetas om och om igen, glider in i varandra, sammansmälter och upplöses för att åter finna ett nytt uttryck. Med åren har Lindfors måleri fått en alltmer abstrakt karaktär genom sina många överlagringar av bildtecken. Men det abstrakta är skenbart. Allt är föreställande, förankrat i något erfaret.

Kent Lindfors är en skrivande konstnär som har gett ut ett flertal böcker med egna texter. De utgör inte bara reflektioner över det pågående arbetet i ateljén utan upprättar också relationer till andra konstnärer. Texterna i utställningen är utdrag från konstnärens litterära produktion.

I *Kent Lindfors* visades målningar och verk på papper från 1960-talet fram till idag. Till utställningen producerades en katalog illustrerad med ett rikt urval av bilder, texter av konstnären samt en längre essä av Kristoffer Arvidsson, forskningsledare vid Göteborgs konstmuseum.

TANKEN PÅ DÖDEN ÄLDRE GRAFIK MÖTER SAMTID UR GÖTEBORGS KONSTMUSEUMS SAMLING

Övre etage och mellanetage 12 november 2016–15 januari 2017
Curatorer: intendent Eva Nygårds, konservator Mariateresa Pullano och föremålsregistrator Kalle Väljemark

I utställningen *Tanken på döden* var det övergripande temat närvaron av döden och hur den visualiseras i bildkonsten – idag och historiskt. Sexton grafiska blad från 1500- och 1600-talet mötte Magnus Wallins 3D-animerade verk *Elements* från 2011. Samtliga verk i utställningen ingår i museets

samling och har sällan eller aldrig visats på museet tidigare.

I europeisk konst från 1400- till 1600-tal syftar döds-motivet till att påminna om jordelivets förgänglighet i kontrast till det eviga livet, i enlighet med kristendomens världsbild. Döden var en påtaglig del av vardagen, främst till följd av svält och sjukdomar. Även barnadödligheten var mycket hög. I utställningen presenterades grafiska blad av mästare som Albrecht Dürer (1471–1528), Lucas van Leyden (1494–1533), Marcantonio Raimondi (1475–1534), Heinrich Aldegrever (1502–1561) och Stefano della Bella (1610–1664). De symboltäta och detaljrika bladen visar vanitassliten, apokalyps och döden personifierad i makabra situationer.

Magnus Wallins (f. 1965) konst utgår från teman som ideologi, ideal, rädsla och makt. Ett huvudspår i konstnärskapet är den normavvikande kroppen och dess roll i samhället och historien. *Elements* behandlar frågor om livet och döden med fokus på den mänskliga kroppens funktion och utsatthet. Verket visar en hisnande anatomisk betraktelse av kroppsdelar som övergår i en karusellliknande dödsdans. Ljudbilden utgör en viktig del av verket som gestaltas visuellt med tydliga influenser från dataspelsetetik. Wallin hämtar inspiration från bland annat 1500-talskonstnärer som Hieronymus Bosch, anatomiska modeller och äldre läkarvetenskap. Under utställningen fanns skulpturen *Sport* från 2007 att se i Skulpturhallen. Den föreställer stigbyglar bestående av käkpartier med tydliga referenser till tuktande av kroppen, disciplin och styrning. Göteborgs konstmuseum har tidigare visat verk av Wallin i en separatutställning 2010.

Göteborgs konstmuseums samling av grafik innehåller mer än 50 000 verk från 1400-talet fram till idag. En stor del av den äldre grafiken donerades till museet runt sekelskiftet 1900 och håller internationell klass vad gäller omfång och kvalitet. Utställningen gav ett unikt tillfälle att se ett urval av museets grafiska blad som sällan visas.

STEN A OLSSONS KULTURSTIPENDIUM 2016

LOTTA ANTONSSON, IDA-LOVISA RUDOLFFSSON OCH FREDRIK ÅKUM

Stenahallen 3 december 2016–19 februari 2017

Curator: intendent Johan Sjöström

Snäckor i silver, broderade vindskydd och basketnät på golvet är exempel på de olika uttryck som präglar 2016 års Sten

A Olsson-stipendiater, som presenterades i en utställning i Stenahallen. Utställningen var variationsrik med verk i olika teknik som måleri, silver, fotografi, collage och textil av tre välkända konstnärskap från tre olika generationer – Lotta Antonsson, Ida-Lovisa Rudolffsson och Fredrik Åkum. Flera verk av respektive konstnär presenterades, varav några var helt nyproducerade och aldrig tidigare visade.

Sedan 1996 har ett flertal konstnärer traditionsenligt ställt ut på museet i samband med att de mottagit stipendiet. Mottagarna erhåller 150 000 kronor vardera och stipendierna är avsedda att ge möjlighet till vidareutveckling av ett redan etablerat konstnärskap.

Lotta Antonsson (f. 1963) arbetar framför allt med fotografi och collage. I utställningen visade hon också en serie nya verk i silver, kristall och silke. Flera av de nya verken spinner kring collage i en vid bemärkelse samt förskjutning och översättningar av material.

”Antonsson tillhörde de unga fotografer, framför allt kvinnor, som i början av 1990-talet i grunden förändrade svenskt fotografi och gav termen ’fotobaserad konst’ en innebörd även i vårt land. De vände den dominerande manliga sökaren till en medveten feministisk blick, från objekt till subjekt, från provokation till rättmätiga krav. Från ett djärvt självutlämnande till ett öppet samhällsengagemang. Även som lärare och vägvisare har Lotta Antonsson betytt mycket för många konststuderande och yngre kollegor. Hon har inte nöjt sig med de positioner hon uppnått, utan ständigt sökt sig vidare, ifrågasatt och utmanat, inte bara sin omgivning, utan lika mycket sig själv. För sin starkt förankrade och tekniskt välgrundade praktik och för sitt rastlösa nyskapande tilldelas Lotta Antonsson stipendium för 2016 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur.”

Ida-Lovisa Rudolffsson (f. 1979) har textila material som utgångspunkt i sitt konstnärskap. Viktiga teman för hennes senaste arbeten har varit hem och hemlöshet. Ett antal målningar från de senaste åren visas tillsammans med ett helt nytt verk i form av ett broderat vindskydd.

”Ida-Lovisa Rudolffssons detaljrika bilder berättar om vardagliga situationer som slagit över i någonting annat, något främmande och hemlighetsfullt. Det handlar om människan, tingen och naturen men framför allt om tomrummen och ödsligheten mellan dem. Konstnären låter drömmens glapp och sammansmältningar underminera det igenkännbara och lockar oss att gå vilse i miljöer som vi trodde att

Lotta Antonssons verk i *Sten A Olssons Kulturstipendium 2016*, Stenahallen.

vi kände. Men samtidigt som Ida-Lovisa Rudolffsson träder fram som en obarmhärtig uttolkare av den moderna ensamheten skapar hon bilder inför vilka vi, som betraktare, dras samman och förenas i en gemensam och drabbande upplevelse. För sitt egensinniga och engagerande arbete inom textilkonsten tilldelas Ida-Lovisa Rudolffsson stipendium för 2016 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur.”

Fredrik Åkum (f. 1987) är målare och visar flera serier nya verk. Hans konst tar ofta form av undersökningar av bildens gränser och hur mycket en bild tål innan den förvandlas eller försvinner. Speciellt för utställningen har konstnären producerat en serie golvplacerade skulpturer i form av upp-och-ner-vända basketnät.

”Fredrik Åkums konst spänner över ett vidsträckt fält: från måleri och skulptur till fanzines, installationer och

textiltryck. Med upprepningar och omtagningar skapar han en genomlyst och fragmentarisk bildvärld som är lätt att förlora sig i. Beträktarens blick sugas snabbt in bland växter och gestalter som svävar mellan abstrakt och föreställande, mellan upplevt och otänkbart. Ett av konstnärskapets genomgående teman är flyktighet och genom att kombinera ögonblicklig exakthet med långsamma och slumpmässiga aspekter visar Fredrik Åkum på konstens möjlighet att fördjupa verkligheten. För ett variationsrikt konstnärskap som med gåtfull lyster frilägger tillvarons konturer tilldelas Fredrik Åkum stipendium för 2016 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur.”

Till utställningen producerades en rikt illustrerad katalog där samtliga stipendiater presenteras utifrån personliga möten med författaren som ger en unik inblick i respektive konstnärskap.

Till utställningar lånar Göteborgs konstmuseum återkommande in verk från såväl institutioner som privatpersoner. Museet har under verksamhetsåret 2016 lånat in 331 verk och föremål till fyra utställningar. Därutöver har museet lånat in 158 verk till fyra utställningar som visades över årsskiftet 2015/2016. Långgivare har varit museer, gallerier, föreningar, stiftelser, utställande konstnärer och privata samlare i såväl Sverige som i Finland, Danmark, Tyskland och Frankrike.

Inlånsverksamheten kräver en upparbetad logistik och ställer specifika krav på transporter, klimat och säkerhet. Vid större utställningar krävs statlig utställningsgaranti, vilket fordrar lång framförhållning i kontakter med Kammarkollegiet och Kulturrådet. Nedan följer en redogörelse för inlån av verk till tillfälliga utställningar som öppnat och/eller avslutats under året.

ANYWHERE OUT OF THE WORLD

OLOF SAGER-NELSON OCH HANS SAMTIDA

19 september 2015–24 januari 2016

Antal inlånade verk: 48 (måleri, akvarell, teckningar, litografi)

Antal långgivare: 27

Långgivare var Musée national Jean-Jacques Henner, Paris; Musée d'Orsay, Paris; Den Hirschsprungske Samling, Köpenhamn; Statens Museum for Kunst, Köpenhamn; Moderna Museet, Stockholm; Jönköpings läns konstförening/Jönköpings läns museum, Jönköping; Thielska Galleriet, Stockholm; Malmö konstmuseum, Malmö; Värmlands Museum, Karlstad; Nationalmuseum, Stockholm; Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm; Gösta Serlachius konststiftelse, Mänttä; Åbo konstmuseum, Åbo; Konstmuseet Ateneum Finlands Nationalgalleri, Helsingfors; Björneborgs konstmuseum, Pori; K.H. Renlunds museum – Mellersta Österbottens landskapsmuseum, Karleby; Satalinna Stiftelse, Helsingfors samt privata långgivare. I utställningen visades även 23 verk från Göteborgs konstmuseums samling.

EMIL NOLDE

FÄRGSTORMAR

3 oktober 2015–17 januari 2016

Antal inlånade verk: 90 (måleri, akvarell, grafik)

Antal långgivare: 1

Långgivare var Nolde Stiftung Seebüll, Neukirchen über Niebüll.

I DIALOG MED SAMLINGEN

SOFIA HULTIN OCH KATARINA ELVÉN

13 november 2015–21 februari 2016

Antal inlånade verk: 5 (video, fotografi)

Antal långgivare: 2

Långgivare var konstnärerna.

STEN A OLSSONS KULTURSTIPENDIUM 2015

MALIN BOBECK, JONAS DAHLBERG OCH ANDREAS ERIKSSON

4 december 2015–21 februari 2016

Antal inlånade verk: 15 (måleri, textil, skulptur, video, digital utskrift)

Antal långgivare: 6

Långgivare var Galerie Nordenhake, Stockholm; Galleri Riis, Stockholm; privat ägare samt konstnärerna.

ESKO MÄNNIKKÖ

TIME FLIES

6 februari–8 maj

Antal inlånade verk: 188 (bläckstråleprint, c-print, silver gelatin print)

Antal långgivare: 1

Långgivare/utställningsproducent var Finnish Art Society.

GRÄNSLÖST

1700-TAL SPEGLAT I NUET

4 maj–13 november

Antal inlånade verk: 58 (måleri, textil, fotografi, grafik och konsthantverk)

Antal långivare: 7

Långgivare var Nationalmuseum, Stockholm; Röhsska museet, Göteborg; privata ägare samt deltagande samtida konstnärer. I utställningen visades även 22 verk från Göteborgs konstmuseums samling.

KENT LINDFORS

28 maj–30 oktober

Antal inlånade verk: 52 (måleri samt blandteknik på papper)

Antal långivare: 7

Långgivare var Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur; Klarebergsskolan, Hisings Backa; Göteborg Konst; privata långivare samt konstnären. I utställningen visades även 5 verk från Göteborgs konstmuseums samling.

STEN A OLSSONS KULTURSTIPENDIUM 2016

LOTTA ANTONSSON, IDA-LOVISA RUDOLFFSSON,
FREDRIK ÅKUM

2 december 2016–19 februari 2017

Antal inlånade verk: 33 (textil, måleri, fotografi, collage, installation)

Antal långivare: 6

Långgivare var Eskilstuna konstmuseum, privata långivare samt konstnärerna.

I de två tillfälliga utställningarna *Gärning*. *Fotografi ur Göteborgs konstmuseums samling* och *Tanken på döden*. *Äldre grafik möter samtida ur Göteborgs konstmuseums samling* visades under året 57 konstverk ur Göteborgs konstmuseums samling.

GÄRNING

FOTOGRAFI UR GÖTEBORGS KONSTMUSEUMS
SAMLING

13 februari–10 april 2016

Antal verk: 42

Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet med Vivienne Westwoods *Chaos Point* brudklänning (ca 2008), Stenahallen.

TANKEN PÅ DÖDEN

ÄLDRE GRAFIK MÖTER SAMTID UR GÖTEBORGS
KONSTMUSEUMS SAMLING

12 november 2016–15 januari 2017

Antal verk: 15

UTSTÄLLNINGSTURNÉ

Skräckromantikens landskap. Från Marcus Larson till Goth visades på Dunkers kulturhus 25 september 2015–17 januari 2016.

Den romantiska postmodernismen. Landskap, självbespeglning och skräck visades på Eskilstuna konstmuseum 16 februari–8 maj 2016.

Anywhere Out Of The World. Sager-Nelson och hans *samtida* visades på Thielska Galleriet 27 februari–5 juni 2016.

Liksom tillfälliga utställningar är hängningar av museets samling ett fönster mot publiken där konsten förmedlas och sätts i perspektiv. Då museet förfogar över samlingar från 1400-tal till nutid, svenskt och internationellt och olika medier från grafik, teckning, måleri och skulptur till fotografi, video och installationer, finns stora möjligheter att låta den samtida konsten föra dialog med den äldre.

Ett urval av museets samling hänger alltid framme med sina skilda delar som holländskt och flamländskt 1600-tal, 1700-talssamlingen, Düsseldorfmåleri, romantiken, dansk guldålder, Fürstenbergiska galleriet, det nordiska 1880- och 1890-talsmåleriet, den franska samlingen, Göteborgskolorism med mera. Genom hängningar med oväntade möten och alternativa urval vill museet anlägga nya perspektiv på konsten. Omhängningar görs också i samband med utlån då egna eller inlånade ersättningsverk tillfälligt kan visas. Eftersom museet lider brist på utrymmen för större tillfälliga utställningar används ofta Etagera för utställningar, ett rum som annars är reserverat för samlingen med modern och samtida konst. Då den moderna samlingen saknar ett fast utrymme har det varit angeläget att på andra sätt aktivera denna del av samlingen.

SAL 20 – 1880-TALSMÅLERI

Som komplement till föregående års utställning *Anywhere Out of The World*. Olof Sager-Nelson och hans samtida gjordes utställningen *Nordiskt stämningsmåleri* med verk ur samlingen i sal 20 på våning sex. Utställningen knöt an till symbolisttemat med en serie stämningslandskap från sekelskiftet 1900. Efter utställningens slut i juni 2016 hängdes salen om med nordiskt måleri från 1880-talet.

Det sena 1800-talet innebar en ny epok i den nordiska konsthistorien. De konstnärer som hade möjlighet reste vid den här tiden till Frankrike för att hämta nya intryck. Många samlades i konstnärskolonier som Grez-sur-Loing

utanför Paris eller på Skagen i Danmark. I Frankrike började konstnärerna måla direkt inför motiven ute i det fria, men de intresserade sig också för människors liv i en tid av stora sociala och ekonomiska förändringar.

Det sena 1800-talet var en tid av konstnärliga konflikter på många håll i Europa. Även det svenska konstlivet kändes för många yngre konstnärer stelt och föråldrat. På 1880-talet bildades en opponentrörelse mot Konstakademien i Stockholm och dess undervisning. Opponenterna, som stöddes av Pontus Fürstenberg, bildade 1886 Konstnärsförbundet.

Förbundets medlemmar är rikt representerade i Göteborgs konstmuseum och den nya hängningen av salen domineras av verk av konstnärer som tillhörde opponentrörelsen. Här visas nu fyra landskapsmålningar från Frankrike av Carl Fredrik Hill (1849–1911), som insjuknade i sinnessjukdom före opponentrörelsens tid. Väl representerade är också Ernst Josephson (1851–1906) med tre verk och Anders Zorn (1860–1920), vars stora skärgårdsmålning *Ute* dominerar en av långväggarna. Av opponenterna finns också verk av Nils Kreuger (1858–1930), Johan Krouthén (1858–1932), Carl Skånberg (1850–1883) och Robert Thegerström (1857–1919) i nyhängningen.

SAL 13 – ROMANTIKEN

Under hösten 2016 gjordes en omgestaltning av romantiksalen på våning fem. Romantiken var en filosofisk och konstnärlig strömning i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet. De romantiska filosoferna, diktarna, musikerna och bildkonstnärerna syftade till att utmana tidens utbredda tilltro till förnuftet för att utforska andra sidor av den mänskliga erfarenheten som det omedvetna, drömmar och myter.

Inom bildkonsten strävade konstnärerna mot ett friare formspråk som skulle ge uttryck åt deras vision om en sammansmältning mellan jaget, naturen och konsten. Upptagna

av viljan att ge uttryck åt det andliga, som de fann i naturen, kom landskapet att bli en central genre. I det romantiska måleriet ryms både stillsamma pastoraler och förtätade människenskildringar, men många konstnärer fascinerades också av det skrämmande, dunkla och främmande. Människans bräcklighet inför naturens krafter är ett återkommande tema. De romantiska konstnärernas verk karaktäriseras ofta av långt drivna dramatiska effekter. Det romantiska landskapet är i denna mening mer iscensättning än avbildning och handlar om människans förhållande till naturen snarare än om naturen i sig.

I rummet visas ett flertal verk av den svenske konstnären Marcus Larson (1825–1864) men också målningar av de norska landskapsmålarna Peder Balke (1804–1887), Johan Flintoe (1786–1870) och Hans Fredrik Gude (1825–1903). Till de mindre namnkunniga i den nya presentationen kan räknas Wilhelm Xylander (1840–1913), Fredrik Wohlfahrt (1837–1909) och Axel Nordgren (1828–1888). Ett vinterlandskap av Gustaf Rydberg (1835–1933), ett människemotiv av Nils Blommér (1816–1853) och en mytologisk scen av Arnold Böcklin (1827–1901) hör också till verken i rummet.

Göteborgs konstmuseum har de senaste åren arbetat aktivt med att visa nya verk i dialog med den äldre samlingen. I flera av utställningssalarna har hängningen arrangerats kring kreativa möten. I romantiksalen möter det romantiska 1800-talsmåleriet den samtida skulpturen *On Top* av Roland Persson (f. 1963). Skulpturen, som visar en brunbjörn på toppen av en skräphög, blir en samtida kommentar om vårt förhållande till naturen.

SAL 9 – SVENSKT OCH INTERNATIONELLT 1700-TAL

I sal 9 på våning fem visades under perioden den 4 maj till den 13 november en del av utställningen *Gränslöst. 1700-tal speglar i nuet*. Efter utställningen genomfördes en nyhängning i salen. Istället för tidigare fokus på svenskt 1700-tal betonas den internationella aspekten av Göteborgs konstmuseums samling med 1700-talsmåleri.

Under 1700-talet började ett svenskt konstliv ta form men det hade fortfarande en starkt internationell prägel. Barockens dramatiska stil levde kvar in på 1700-talet men avlöstes några decennier in på det nya seklet av den lättare franska rokokon med sin kurvatur och sina ljusa färger.

De konstnärer som fick möjlighet gjorde långa studieresor till Europas konstmetropoler där de ofta blev kvar. Särskilt viktiga var kontakterna med Frankrike. Alexander Roslin (1718–1793) bosatte sig tidigt i Paris, där han hade stora framgångar som porträttmålare. Liksom flera andra av de konstnärer vi betraktar som svenska hade han sina mest framgångsrika år utomlands. Hit hör till exempel Martin van Mijtens d.y. (1695–1770) i Österrike, Gustaf Lundberg (1695–1786) i Frankrike och Carl Gustaf Pilo (1816–1853) i Danmark. Skulptören Johan Tobias Sergel (1740–1814) tillbringade en lyckosam tid i Rom och med brittiska influenser kom Elias Martin (1739–1818) att lägga grunden för det svenska landskapsmåleriet.

I 1700-talssamlingen finns även verk av utländska konstnärer som italienarna Francesco Guardi (1712–1793), Antonio Canal (Canaletto) (1697–1768) och Giacomo Ceruti (1698–1767). De två förstnämnda specialiserade sig på stadsvyer, så kallade vedutamålningar av italienska städer som Venedig och Padua. Dessutom visas i den nya hängningen ett porträtt av fransmannen Nicolas De Largillière (1656–1746) och en trompe l'oeil-målning av holländaren Nicolaas de Wit (1710–?)

SKULPTURHALLEN

I början av 2016 genomfördes en omändring i Skulpturhallen och oktagonerna där flera tongivande verk tidigare hade tagits ner för att ge plats åt utställningen med Sten A Olssons Kulturstipendiater 2015. Liksom tidigare har presentationen en tonvikt på modern och samtida skulptur.

Urvalet visar på bredden i det skulpturala uttryckssättet med en mångfald av konstnärliga praktiker och material. De senare årens förvärv, representerade av bland andra Cajs von Zeipel (f. 1983), Jonathan Josefsson (f. 1978) och Klara Kristalova (f. 1967) möter här verk av 1900-talets pionjärer som Marino Marini (1901–1980), Alexander Calder (1898–1976), Astrid Noack (1888–1954) och Louise Nevelson (1899–1988).

I den östra oktagonen visas numera Charlotte Gyllenhammars (f. 1963) *Double Blind*, som förvärvades 2015. Rumsligt påtagliga är även Pia Hedströms (f. 1960) *Blå Hutsut*, Kjell Lundbergs (1911–1990) *Sokrates* och Göran Höggs (f. 1949) *Kultvagn*. Mikael Fagerlunds (f. 1955) *Blue*

Cross One (5), Lenke Rothmans (1929–2008) *Tillägnan. Till El Greco och hans välgörare på 1500-talet* och Torben Ebbensens (f. 1945) *Herr Flindts förslag till hur oändligheten ser ut* är däremot placerade på vägg.

SAL 27 – ÖVRE TRAPPHALLEN

På våning sex har sal 27 hängt om i samband med ett omfattande lån till en utställning med Carl Kylbergs konst på Thielska Galleriet i Stockholm. Tre av de mer kända och populära verken i Göteborgs konstmuseum – *Hemkomsten*,

Vid danska kusten och *Soluppgång i hamn* – lånades ut och i deras ställe hängdes tillfälligt två verk av den norske målaren Ludvig Karsten (1876–1926), *Interiör* och *Violinkonsert I*, samt ett verk av den danske målaren Edvard Weie (1879–1943), *Dam med parasol*, Christiansö. När utställningen på Thielska Galleriet avslutades hängdes Kylbergs verk tillbaka i salen.

I övrigt har endast mindre omhängningar i museets fasta utställningar genomförts i samband med utlån eller med att verk som tidigare varit utlånade återkommit till museet. Intendent för samlingen, Per Dahlström, har varit ansvarig för omhängningarna.

PEDAGOGIK

Intendent Philippa Nanfeldt håller i *Lektion på lätt svenska: Vi tittar på en bild*.

Göteborgs konstmuseum bedriver en bred pedagogisk verksamhet med öppna visningar, lektioner för besökande skolklasser, uppsökande verksamhet, bokade gruppvisningar, specialvisningar och projekt för unga. Den pedagogiska verksamheten är omfattande och växande. Fler målgrupper tillkommer, samarbeten inleds och nya arbetssätt provas i en strävan att göra konsten i museet tillgänglig och angelägen för så många som möjligt. Våra visningar och andra pedagogiska aktiviteter täcker in de flesta åldrar från bebisar till seniorer, med hänsyn tagen till olika behov och intresse-

riktningar. Museilektioner är sedan många år tillbaka en tyngdpunkt i verksamheten, med över 500 tillfällen årligen för förskolan och skolans olika stadier.

Göteborgs konstmuseum har under året ökat antalet pedagogiska aktiviteter (+76) samt antalet deltagare i pedagogiska aktiviteter för barn och unga (+2 063). Det totala antal museilektioner har ökat (+84) under 2016 i jämförelse med 2015. Museets teman och utställningar kopplade till samtiden gör museet attraktivt för många gymnasielärare som vill adressera genus- och maktperspektiv, källkritik och

ett bredare samhällsperspektiv i sin undervisning. Detta har medfört ett ökat (+66) antal besökande gymnasieklasser (här ligger Göteborgs konstmuseum högt sett till övriga museer i museisektorn).

I statistiken ryms också museets lektioner på lätt svenska, som varit en del av Kulturförvaltningens satsningen på att nå barn och unga i utsatta områden (38 lektioner). I detta sammanhang har Göteborgs konstmuseum haft ett särskilt samarbete med stadsdelen Angered under höstterminen 2016. Samarbetet har resulterat i en fyrdubblad ökning av besökande klasser från Angered under hösten.

NYA SATSNINGAR

Kultur och nya göteborgare – lovverksamhet med språkstöd

Som en reaktion på de stora flyktingströmmarna till staden under hösten 2015 bildades inom Göteborgs kulturförvaltning arbetsgruppen KONG (Kultur och nya göteborgare) med uppdraget att samla in kunskap och ta reda på var och med vilka kulturinsatser förvaltningen kunde göra bäst nytta. Eftersom ensamkommande under 18 år var en stor flyktinggrupp inriktades arbetet mot dem. Arbetsgruppen bjöd in medarbetare från Räddningsmissionen, Social resursförvaltning och Integrationscentrum för att bygga en kunskapsbas, samt besökte boende för ensamkommande och pratade direkt med ungdomar.

Loven identifierades som en period då många på asylboenden saknar sysselsättning. Kulturförvaltningens samtliga institutioner täckte under rubriken *SOMMAR SOMMAR* upp hela det tio veckor långa sommarlovet med kostnadsfria aktiviteter, tack vare finansiering från Göteborg & Co:s satsning inför stadens 400-årsjubileum 2021. Göteborgs konstmuseum bjöd in till tio eftermiddagar med visningar, skapande aktiviteter och fikahäng för 13- till 24-åringar under perioden 14–26 juni. Museet anlätade så kallade språkstöd, ungdomar som tolkade till sitt respektive modersmål: arabiska, dari, somaliska och tigrinja. Tack vare ett stort gemensamt arbete med utskick nåddes både ungdomar från asylboenden och svenska ungdomar. Samarbetet med språkstöd återupptogs under höstlovet, dock utan vare sig extra medel eller marknadsföringsmöjlighet.

Kulturkollo i Tynnered

27 juni–1 juli, 4–8 juli och 8–12 augusti

Ett tidigare samarbete med Fryshusets kulturverksamhet *Skapa min värld* kunde under året förstärkas tack vare medel från MUCF (Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällsfrågor). Under tre veckor arbetade konstpedagoger från Göteborgs konstmuseum med olika teman tillsammans med barn i 6- till 12-årsåldern, både uppsökande i kollots lokal i Tynnered och i form av utflykter till museet.

Samarbete med Integrationscentrums verksamhet Flyktingguide/Språkvän

Två språkkvällar genomfördes i samarbete med Integrationscentrums verksamhet *Flyktingguide/Språkvän*. Syftet var att låta personer som vill träna svenska sammanstråla kring ett gemensamt ämne med dem som gärna pratar svenska med människor från olika länder. Den ena kvällen bestod av visning i *Gränslost. 1700-tal speglar i nuet* följt av en skapandeaktivitet och fika. Andra kvällen var det visning i samlingen och över kaffet fick deltagarna prata vidare i smågrupper utifrån samtalsfrågor till en målning i taget. Båda kvällarna blev fullbokade.

Vi hör det vi ser

2016 var det andra och avslutande året för det av Malmö museer och konsultföretaget Döviana initierade *Vi hör det vi ser*, ett projekt för ökad tillgänglighet för döva och hörselskadade. Flera av Göteborgs konstmuseums medarbetare deltog i fortbildningsinsatser inom projektet. En lika viktig del var det resultat på museet som kom besökarna till del: teckenspråkstolkade visningar samt teckenspråkiga presentationer av museet och av ett antal konstverk i samlingen. Filmerna nås via QR-koder samt via museets hemsida.

Firandet av Sverigefinländarnas dag

Den 24 februari högtidlighölls Sverigefinländarnas dag med öppen frukost i entrén följt av finskspråkiga visningar i utställningen *Esko Männikkö. Time Flies*.

Nytt inom lektionsverksamheten

2016 var ett år med stora sparbeting. Det förväntade antalet lektioner, 520 stycken, genomfördes men museet tvingades i gengäld begränsa verksamheten till kortare, teoretiska lektionspass och avstå från att erbjuda längre pass med verkstadsdel.

Den 23–25 november genomfördes ett lektionssamarbete med Göteborgs Konserthus under namnet *Kreativt samspel*. Bland annat fick eleverna teckna till klassiska musikstycken som framfördes av fyra musiker i Skulpturhallen. Några av lektionerna genomfördes under öppetid och kom därigenom publiken till del.

Som ett resultat av kunskapsinhämtningen inom ramen för arbetsgruppen Kultur och nya göteborgare utformades under vårterminen en metod för lektioner på lätt svenska i samlingen. Museet har under många år återkommande besökts av SFI-klasser men har saknat en metod för att på bästa sätt möta deras behov. Den 13 maj medverkade Göteborgs konstmuseum i Centrum för skolutvecklings så kallade *Torghandel* (en fortbildnings- och mötesplats för skolpersonal) med nyanlända som tema. Tillsammans med övrig informationsspridning och kontaktskapande bidrog det till att lektionerna bokades i tillfredsställande utsträckning. Inför höstterminen erbjöds även en fortsättningslektion. Denna vände sig samtidigt till elever med lite högre nivå i svenska.

Som ett led i arbetet med att öka kännedomen om våra museilektioner för fler än de redan förtrogna satsade museet under året på medverkan i stadsdelsvisa kulturombudsmöten inom förskola respektive skola, KULF- och KULIS. Intendenten för pedagogik höll i fyra sådana möten i museets lokaler inklusive visning, samt gjorde ett uppsökande besök i Tuve-Säve. Ett av dessa KULIS-möten mynnade ut i ett samarbete med Angered för att öka deras bokningsfrekvens, då de befann sig på en låg nivå i statistiken. Vi reserverade två veckor för klasser i Angered att med stor frihet önska tider och teman.

DEN PEDAGOGISKA VERKSAMHETEN I SIFFROR MED KOMMENTARER

Skollektioner: 529

Bokade vuxengrupper: 89

Öppna visningar: 127

Bebisvisningar: 19

Teckenspråkstolkade visningar: 12

Syntolkade visningar: 10

Möten med minnen-visningar: 9

Lördagar i Studion: 22

Lovaktiviteter: 43

Mitt konstmuseum: 13

Min konstskola: 12

Lärarfortbildningar, studiebesök av studenter: 31

Kurstillfällen för Folkuniversitetet: 6 kurser, 40 tillfällen

Konstkurstillfällen och förhandsvisningar för Konstmuseets

Vänner: 30

Lektionsverksamhet

Lektionerna är kostnadsfria för elever i förskola, grundskola, gymnasium och SFI inom Göteborgs kommun (oavsett skolform). Elever från andra kommuner betalar självkostnadspris. Den vanliga lektionslängden är 45 minuter medan lektionerna på lätt svenska är 60 minuter och Knattevisningen endast 30 minuter lång. Samtliga lektioner tillgängliggörs på www.museilektioner.se.

Lektioner i samlingen under året var *Detaljpusel* (förskola 5 år–årskurs 2), *Knattevisning* (förskola 3–6 år), *Härma konsten* (förskola 4 år–årskurs 3), *Barn i konsten* (förskola 5 år–årskurs 5), *Gott och blandat* (förskola 5 år–gymnasium), *Liv och död i konsten* (årskurs 4–gymnasium), *Lektion på lätt svenska* (två olika i samlingen samt en uppsökande lektion, främst för årskurs 6–gymnasium och SFI), *Se-lyssna-känn* (för elever i särskola och/eller med synnedsättning, årskurs 3–gymnasium), *Vadå konstmuseum?* (årskurs 3–gymnasium), *Symboler i konsten – ett hemligt språk* (årskurs 4–gymnasium), *Den nakna sanningen – nakenhet i konsten* (årskurs 5–gymnasium), *Genus och normer* (årskurs 5–gymnasium), *Bildanalys* (årskurs 6–gymnasium), *Renässans-barock-rokoko* (årskurs 6–gymnasium), *Romantik och realism* (årskurs 6–gymnasium), *Modernism* (årskurs 6–gymnasium) och *Nutida konst*.

Lektioner i tillfälliga utställningar under året var *Tidens gång – foto av Esko Männikkö* (årskurs 9–gymnasium) och *Gränslöst* (fyra olika lektioner som sammanlagt täckte in elever från förskola till och med gymnasium samt den uppsökande lektionen *Ta ställning!*).

Museet erbjöd under vår- respektive hösttermin också en museilektion för lärare. Rubriken var *Använd Göteborgs konstmuseum!* Tyvärr bokades den av för få lärare för att kunna genomföras.

Öppna visningar

Öppna visningar erbjuds i större tillfälliga utställningar och emellanåt i samlingen, oftast på torsdagar och söndagar. Under året hölls öppna visningar i *Emil Nolde. Färgstormar*, *Anywhere Out of the World. Olof Sager Nelson och hans*

samtida, Esko Männikkö. *Time Flies*, *Gränslost*. 1700-tal speglat i nuet, Kent Lindfors och i samlingen där konstpedagogen valde ett perspektiv på samlingen.

Möten med minnen

Möten med minnen är visningar för personer med demensdiagnos och deras följeslagare. Visningarna erbjuds kostnadsfritt (endast årsbiljett) första måndagen i månaden under terminerna. Teman under våren var *Vardag och fest*, *Fotografi och dokumentation*, *Hem och familj*, *Vårsol i konsten* och *Färg och känsla*. Höstens teman var *Vardag i konsten*, *Landskap och natur*, och ett och annat djur, *Årstidernas växlingar* och *Staden i konsten*.

Syntolkade visningar

Syntolkade visningar erbjuds kostnadsfritt andra måndagen i månaden samt en onsdag varje termin. Teman under våren var *Liv och död i konsten*, *Fotografi*, *Nakenhet i konsten* och *Gränslost. 1700-tal speglat i nuet*. Höstens teman var *Antikens påverkan på västerländsk konst*, *Gränslost. 1700-tal speglat i nuet*, *1800-talets konstströmmar* och *Fürstenbergskas galleriet*.

Bebisvisningar

Bebisvisningar erbjuds under tisdagar för nyblivna föräldrar eller andra vuxna med barn yngre än krypstadiet. Visningen ingår i årsbiljetten, eventuell förhöjd visningsentré förekommer. Under våren hölls bebisvisningarna varannan vecka men tack vare det stora intresset hölls de varje tisdag under hösten. Teman under våren var *Familj i konsten*, *Symbolerna berättar*, *Kvinnor i konsten*, *Fotografiska verk i samlingen*, *Nya idéer i konsten – modernism och postmodernism*, *Vårkänslor* och *Gränslost. 1700-tal speglat i nuet*. Höstens teman var *Kent Lindfors*, *Porträtt på olika sätt!*, *Gränslost. 1700-talet speglat i nuet*, *Sekelskifteskunst i Fürstenbergskas galleriet*, *Familjen i konsten* och *Modern konst*.

Min konstskola

Min konstskola äger rum sex onsdagkvällar per termin för deltagare från 13 år. Samtliga betalar materialkostnad (40 kronor) och för deltagare över 24 år tillkommer årsbiljett/utställningsentré. Teman under våren var blandtekniker och linoleumtryck med inspiration från samlingarna, teckning i Fürstenbergskas galleriet och akrylmåleri på duk med

utgångspunkt i stilleben. Höstens teman var akvarell, akryl på duk och lera med inslag av textil.

Mitt konstmuseum

Mitt konstmuseum äger rum på onsdagkvällar och riktar sig till målgruppen 13–24 år som är nyfikna på och vill veta mer om konst. Ett stående inslag är att diskutera konst över en fika. Teman under våren var:

3 februari: Innan utställningen öppnar – träffa curator Johan Sjöström. En titt bakom kulisserna i *Esko Männikkö. Time Flies* och *Gärning. Fotografi ur Göteborgs konstmuseums samling*.

17 februari: Filmvisning i taket. Vi lägger oss ner och njuter av en film tillsammans, ta med liggunderlag!

2 mars: Supande barn och tuttkonst. Vi närstuderar konsten i museets trappor.

16 mars: Studiebesök på Göteborgs Konsthall med konstpedagog Alexander Lindblom.

30 mars: Vi träffar serietecknaren Elias Ericson som 2013 debuterade med kritikerrosade *Åror!* Vi pratar om serier och prövar att göra egna tillsammans med Elias. Ladda upp med frågor och pepp!

13 april: Skit i det vita! Konst av människor som rasifieras.

27 april: Performance i offentliga rum. Vi pratar om och gör egna performanceverk.

Teman under hösten var:

7 september: Vi kollar på offentlig konst!

21 september: Kan spel vara konst?

5 oktober: Är lidandet nödvändigt för konsten?

19 oktober: Skönhet och normer i utställningen *Gränslost. 1700-tal speglat i nuet!*

2 november: Höstlov 13.30–16: Vi testar lera

30 november: Samtal med graffitikonstnären Akay

Lördagar i Studion

Lördagar i Studion vänder sig till 5- till 12-åringar och deras vuxna och medföljande syskon. Teman under våren var *Sätt ihop!* (collage), *Ladda upp inför Alla hjärtans dag!*, *Drömmar och mardrömmar*, *Grönsakskonst*, *Detalj pussel* och *Vårtecken*. Teman under hösten var *Gör en egen mask!* (kopplat till *Gränslost. 1700-tal speglat i nuet*), *Tänk på en plats!* (kopplat till *Kent Lindfors*), *Vi målar självporträtt!*, *Vem är viktig för dig?* (inför Fars dag) och *Vintermys i Studion*.

Lovverksamhet

Lovverksamheten riktar sig till 5- till 12-åringar och har samma upplägg som Lördagar i Studion. Under sportlovet var temat *Drömmar och mardrömmar* och under påsklovet *Vårtecken* där båda utgick från verk i samlingen. Under höstlovet var temat *Gör en egen mask!* (kopplat till *Gränsöst. 1700-tal speglat i nuet*). För att bygga vidare på erfarenheterna från *SOMMAR SOMMAR* lades en daglig aktivitet för målgruppen 13–24 år till med olika teman för varje dag: ansiktsmask, lera, akrylmåleri och screentryck. Under hela höstlovet fanns språkstöd till hands (somaliska samtliga dagar, dari en av dagarna). En av dagarna fanns också en teckenspråkstolk.

De populära ficklampsvisningarna genomfördes under höstlovet för tredje året i rad. De ägde rum efter öppettid under måndagen, onsdagen och torsdagen. Nytt för i år var att 13–24 åringar fick en egen visning, sist på onsdagkvällen.

Vetenskapsfestivalen

Under Vetenskapsfestivalen hölls öppna visningar och skolektioner på det övergripande temat *Unika men lika* och inkluderade *Esko Männikkö*-utställningen och verk i samlingen.

West Pride

Under den normkritiska kulturfestivalen West Pride, som ägde rum den 9–12 juni, hölls öppna visningar i *Gränsöst. 1700-tal speglat i nuet* med fokus på föreställningar om kön då och nu.

Kulturkalaset

Under Kulturkalaset 16–21 augusti erbjöds Knattevisningar (4–7 år) tisdag–fredag före öppettid samt två öppna visningar i *Kent Lindfors*-utställningen, varav den ena med teckenspråkstolkning. På Barnens Kulturkalas i Trädgårdsföreningen medverkade Göteborgs konstmuseum torsdag–söndag med två aktiviteter: *Gör en egen ansiktsmask!* och *Färgklipp*.

Student Göteborg

Den 14 september genomfördes en kväll för nya studenter i Göteborg av Göteborgs konstmuseum i samarbete med Göteborg & Co, Göteborgs Konsthall och Hasselbladstiftelsen. På Göteborgs konstmuseum erbjöds kortare visningar av höjdpunkter i samlingen på engelska, drop-in med akvarellmåleri i Studion och ett quiz.

Övrigt

Intendenten för pedagogik liksom museets två konstpedagoger har under året arbetet med att dels skriva texter om utvalda konstverk för Instagram och Facebook, dels skriva texter som presenterar aktiviteter och teman för museets nya hemsida. Alla dessa texter utarbetas enligt LIX:s (Läsbarhetsindex) gräns för Lättläst-text.

Under höstterminen tog museet emot praktikant Frida Berntson från Kulturprogrammets näst sista termin under åtta veckor.

SEMINARIER

Workshop om Microfading testing

Hörsalen 29 februari

Arrangörer: Malin Borin, Mariateresa Pullano och Petra Waern, samtliga konservatorer vid Göteborgs konstmuseum

Ett seminarium med workshop som behandlade tester av ljuskänslighet hos kulturarvsföremål genom accelererad ljusåldring. Ett femtiotal konservatorer från olika länder deltog.

Det gränslösa 1700-talet

Nedre etage 24 oktober

Moderator: forskningsledare fil.dr Kristoffer Arvidsson, Göteborgs konstmuseum

Medverkande: Kristoffer Arvidsson, fil.dr Viveka Kjellmer, universitetslektor i konst- och bildvetenskap, Göteborgs universitet och docent Bia Mankell, universitetslektor i konst- och bildvetenskap, Göteborgs universitet

I slutet av 1700-talet drogs nya gränser upp kring könsidentitet, konstnärsrollen, synen på naturen och västerlandets förhållande till Kina. I vår tid ifrågasätts och överskrids dessa gränser på nytt, vilket öppnar för jämförelser mellan konst, mode och konsthantverk från 1700-talet och vår egen tid.

På seminariet, som var en uppföljning av forskningsprojektet *Gränslöst. 1700-tal speglar i nuet*, diskuterades konstens och modets gestaltning av gränserfarenheter under 1700-talet och idag. Hur kom det sig att landskap etablerades som en fri konstnärlig genre under 1700-talet och hur speglar landskapet en ny syn på naturen? Vad finns det för förbindelse mellan 1700-talets rollporträtt och vår tids iscensatta fotografier? Hur formas kroppen under 1700-talet och idag, och hur speglar det skönhetsideal och föreställningar om kön?

1700-talets konst och konsthantverk präglas av en lekfullhet, grace och humor som även återfinns i dagens konstnärliga uttryck. Samtidigt har vår tids snabba samhällsförändringar en parallell i 1700-talets politiska oro och industriella revolution. Kan 1700-talet säga oss något om vår egen tid? Vad kan vi idag se i 1700-talets konst som tidigare inte uppmärksammats?

FÖREDRAG VID GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

En föredragsserie hölls i anslutning till utställningarna *Gärning. Fotografi ur Göteborgs konstmuseums samling*, *Esko Männikkö. Time Flies* och *Gränslöst. 1700-tal speglar i nuet* i samarbete med Folkuniversitetet.

Alexander Roslin.

När svenskt blev franskt och franskt blev svenskt

Docent Magnus Olausson, chef för avdelningen Samlingar och forskning vid Nationalmuseum, Stockholm
Hörsalen 21 september

Skönhet under 1700-talet. Ideal och verklighet

Fil.dr Carolina Brown Ahlund, lektor i konstvetenskap vid Uppsala universitet och Campus Gotland
Hörsalen 28 september

Mode: uttryck för självständighet och gemenskap.

Om modets paradoxer ur ett samtida perspektiv

Fil.dr Philip Warkander, lektor vid avdelningen för modevetenskap vid Institutionen för kulturvetenskaper vid Lunds universitet
Hörsalen 5 oktober

Iscensatt amerikanskt konstfotografi under 1970-talet

Fil.dr Moa Goysdotter, forskare och lektor i konsthistoria och visuella studier vid Lunds universitet
Hörsalen 6 april

FÖREDRAG FÖR KONSTMUSEETS VÄNNER

Vårens konstkurs där Göteborgs konstmuseums medarbetare föreläste för vänföreningen hade tema *Synligt och osynligt i konsten* med följande föredrag:

Synvillor, illusionsmåleri och optiska fenomen

Intendent Philippa Nanfeldt
Hörsalen 8 och 9 februari

Erfarenheter av staden

Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström
Hörsalen 15 och 16 februari

Utanför ramen. Från monument till gatukonst

Enhetschef Anna Hyltze
Hörsalen 22 och 23 februari

Gränslöst

Intendent Per Dahlström
Hörsalen 7 och 8 mars

Kanon i konstvärlden. Urvalsprocesser och deras inverkan på konsthistorien

Intendent Eva Nygårds
Hörsalen 14 och 15 mars

Skuld och oskuld. Nakenhet i konsten

Konstpedagog Freja Holmberg
Hörsalen 21 och 22 mars

På konsthistoriens skräphög. Några fantastiska bortglömda konstnärer värda mer uppmärksamhet – och några klåpare som förtjänar att förbli just bortglömda

Intendent utställningar Johan Sjöström
Hörsalen 4 och 5 april

Höstens konstkurs för vänföreningen hade tema *Var vi är – Identiteter i konsten, populärkulturen och samlingarna* med följande föredrag:

Köparnas makt och beställarnas styre.

Hur marknaden påverkar konsten

Konstpedagog Freja Holmberg
Hörsalen 26 och 27 september

Att iscensätta en historia. Opera, teater och konst på scen

Intendent Eva Nygårds
Hörsalen 3 och 4 oktober

Inte bara vitt, men nästan. Vad händer när andra etniciteter bryter den vita konformismen?

Intendent Philippa Nanfeldt
Hörsalen 10 och 11 oktober

Grottmän och dandys, faraoner och Zlatan.

Om manlig fåfänga i konsten

Intendent Johan Sjöström
Hörsalen 24 och 25 oktober

Spela roll?! Vilken roll ska museerna ha, och ta, i ett framtida samhälle – med utgångspunkt i människors lika värde och rätt att delta i kultur och lärande?

Enhetschef Anna Hyltze
Hörsalen 31 oktober, 1 november

1700-tal med svenska konstnärer – inom och utom landet

Utställningskoordinator Britt-Marie Widén
Hörsalen 7 och 8 november

Bilder av hemmet –

det privata som politisk arena 1900–1970

Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström
Hörsalen 21 och 22 november

SPECIALVISNINGAR OCH SLUTNA FÖREDRAG

Göteborgs konstmuseums verksamhet

Perspektiv på samlingen

Enhetschef Anna Hyltze
Föreläsning för masterstudenter vid Institutet för kulturstudier
og orientalske språk, Senter for museumsstudier
Sammanträdesrummet 21 april 2016

Visning av Gränslöst för Göteborgs Stads kulturnämnd
Enhetschef Anna Hyltze
Stenahallen och 1700-talsrummet våning fem 11 oktober 2016

Forskningsprojektet Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Presentation för nätverket ARLIS
Sammanträdesrummet 8 september

Dagsljus i konstmuseer
Konservator Malin Borin
Föreläsning på Nätverksträff, Nätverket för samlingar i Kulturförvaltningen, om en pågående översyn gällande dagsljusinsläpp som påbörjats i samband med förstudien för om- och tillbyggnad av museet
Hörsalen 6 oktober

Resande under 1700-talet
Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Specialvisning av utställningen *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet* i seminarieriet *Resande under 1700-talet*
Stenahallen och 1700-talsrummet våning fem 2 november

Undervisning för Göteborgs universitet
Flera av museets medarbetare undervisade för kurser på två olika program inom Institutionen för kulturvetenskaper, Göteborgs universitet. Malin Borin, Per Dahlström, Philippa Nanfeldt, Kalle Väljemark och Petra Waern undervisade studenter från Kulturprogrammet i kursen Det kommunicerande rummet. Per Dahlström och Philippa Nanfeldt undervisade på Medier, estetik och kulturellt entreprenörskap.

VERNISSAGER

Esko Männikkö. Time Flies
Välkomsttal av Isabella Nilsson, invigningstal av Jan Förster, chef för Helsingfors konsthall, intendent Johan Sjöström presenterade utställningen
Etagera 6 februari

Gärning
Fotografier ur Göteborgs konstmuseums samling
Välkomsttal av Isabella Nilsson, invigningstal av Lyra Ekström

Lindbäck, poet och författare, intendent Johan Sjöström presenterade utställningen
Stenahallen 13 februari

Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet
Välkomsttal av Isabella Nilsson och invigningstal av Göteborgsoperans VD Ronny Hallgren, intendent Per Dahlström presenterade utställning
Entrén 4 maj

Kent Lindfors
Välkomsttal av Isabella Nilsson och invigningstal av Kommunstyrelsens ordförande Ann-Sofi Hermansson, utställningen presenterades av intendent Per Dahlström och konstnären Mellanetage 28 maj

Sten A Olssons Kulturstipendium 2016
Lotta Antonsson, Ida-Lovisa Rudolfsson och Fredrik Åkum
Invigningstal av Madeleine Olsson Eriksson, grundare av Stenastiftelsen, intendent Johan Sjöström presenterade utställningen
Stenahallen 3 december

KULTURAKTIVITER

Kulturnatta
I anslutning till utställningen *Anywhere Out Of The World. Olof Sager-Nelson och hans samtida* arrangerades en sekelskiftes-salong med tema musik, drifter, flykt, uppbrott, sekularisering/Guds död och det existentiella i sann *fin de siècle*-anda.

Arrangörer: Göteborgs förening för filosofi och psykoanalys, Göteborgs konstmuseum och Medicinhistoriska Museet
Musik: The Marble Fauns
Poesiuppläsning: Ulf Karl Olov Nilsson, poet och psykoanalytiker
Poetisk visning: Maria Luostarinen, konstnär
Föreläsningar: "Mellan tro och vetande. 1800-talets ockultism som den tredje vägen till sanning", Henrik Bogdan, professor i religionsvetenskap; "Att lyssna och tala – sekelskiftet 1900", Per Magnus Johansson, psykoanalytiker och docent i Idé- och lärdoms historia; "Den omoraliska estetiken. Kvinnor och normbrott i dramatiken och på teatern", Birgitta Johansson Lindh, fil. dr och universitetslektor i teaterstudier/litteraturvetenskap

Samtal: Henrik Bogdan, Per Magnus Johansson och Birgitta Johansson Lindh, moderator Johannes Nordholm, konstvetare och psykolog
Etagerna 22 januari

Kulturkalaset – konsert

Avslappningskonsert med musiker från Göteborgs Symfoniker:
Paula Gustafsson Abola, cello och Dan Evmark, piano
Skulpturhallen 21 augusti

FÖREDRAG UTANFÖR GÖTEBORGS KONSTMUSEUM

Ivar Arosenius i Göteborgs konstmuseum. Metodutveckling och forskning i arbetet med museets webbkatalog

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Föreläsning vid seminariet *Kunskap Göteborg*
Göteborgs stadsmuseum 13 april

Landskapsbilder i 1700-talets Sverige

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson
Nationalmuseum, Stockholm 13 maj

Att hantera det oväntade inom konservering och kulturvård

Konservator Petra Waern
Stockholms Byggnadsförening, Stockholm 27 oktober

Kulturförvaltningens gemensamma arbete för, av och med nya Göteborgare – framgångsfaktorer och utmaningar

Intendent Philippa Nanfeldt och Mie Svennberg,
Kulturstrategiska avdelningen
Föreläsning under konferensen *Barnkonventionen på riktigt: Tema nyanlända barn*
Länsstyrelsen 21 november

EXTERNA RELATIONER

Externa relationer innefattar alltifrån bemötande av besökare till kommunikation och marknadsföring. Olika funktioner inom Enheten för kommunikation, teknik och säkerhet arbetar med externa relationer, främst kommunikatör och marknadsförare. Museets receptionspersonal arbetar direkt med publikbemötande men även andra av museets medarbetare har på olika sätt kontakt med publiken.

Annonskampanj för marknadsföring av Göteborgs konstmuseum.

KOMMUNIKATION OCH PUBLIKBEMÖTANDE

Museet arbetar med olika instrument för att kommunicera museets verksamhet till och interagera med publiken. Museets publik är inte begränsad till besökare i museet. Användare av kanaler som webbplats, webbkatalogen *Sök i samlingen* och sociala medier utgör även de museets publik. Några av dessa kanaler utgör utöver marknadsföringsytor även mötesplatser för konst- och kulturintresserade där dialog mellan museet och besökare, liksom besökare sinsemellan, äger rum. Göteborgs konstmuseum använder i allt högre grad sociala medier (Facebook och Instagram) för att sprida kunskap om samlingen. Stor vikt läggs vid ett inkluderande och tillgängligt tilltal såväl i det fysiska som i det digitala mötet.

Tidigare undersökningar har visat att nära hälften av museets besökare under sommarmånaderna är turister från utlandet. Under 2016 genomfördes en kompletterande enkät som visade att andelen utländska besökare under andra tider på året är runt 45 procent. Turister från andra orter i Sverige utanför Göteborg utgjorde 20 procent, vilket är en konstant andel oavsett tid på året.

KOMMUNIKATION OCH MARKNADSFÖRING

För att nå ut med museets verksamhet till olika publikgrupper arbetar Göteborgs konstmuseum aktivt med marknadsföring i ett flertal kanaler. Funktionen Kommunikation och marknadsföring ansvarar för planering och genomförande av kampanjer för tillfälliga utställningar samt marknadsföring av museets samling, programverksamhet och övrig riktad verksamhet. Vidare ansvarar funktionen för museets webbplats, sociala medier och presskontakter. En viktig del i arbetet är att omvärldsbevaka hur kommunikationen i digitala medier utvecklas, liksom att söka nya kanaler och sammanhang att möta publiken i.

MARKNADSFÖRING AV UTSTÄLLNINGAR OCH PROGRAMAKTIVITETER

Marknadsföring av Göteborgs konstmuseums programaktiviteter, samling och tillfälliga utställningar innefattar information på museets webbplats, annonsering i tryckt och digital media, digitala utskick av nyhetsbrev och vernissagekort, information i kalendarier och på museets sociala medier (Facebook och Instagram).

För årets sex utställningar har annonsering skett i dagspress, riktade medier inom konst- och kulturområdet samt inom turismnäringen. Exempel på annonsering i dagspress är *Göteborgs-Posten*, *Metro* och lokaltidningar i Västra Götalandsregionen. Museet har annonserat i fack- och populärpress som *Hemslöjden*, *Djungletrumman* och *10TAL* samt i

Resmål, *Kupé*, *Hop On Hop Off* och Stena Lines turistkarta för att nå segmentet turister. Information om utställningar och tillhörande programaktiviteter har även kommunicerats i ett antal kalendarier och guider som *Svenskt kulturarv*, *Artlover*, *Konstkalendern*, *goteborg.com* och *GP-Guiden*.

Årets största marknadsföringsinsats gjordes för utställningen *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet* med fokus på målgrupper i Göteborg samt Västra Götalandsregionen. Årets begränsade budget innebar att satsningen blev av mindre omfattning än vad som varit fallet för utställningar av motsvarande storlek tidigare år. Kampanjen syntes utomhus på informationstavlor, annonser i lokaltrafiken och fasadvepa. Printannonserna fördelades på dagspress i Västra Götalandsregionen och magasin med olika inriktning (konst- och kulturintresserade, turister, seniorer, design- och inrednings-

Vernissagekort till *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet*.

intresserade). Därutöver distribuerades flyers och affischer till kaféer, bibliotek, kulturhus med mera. Utställningen marknadsfördes också i Göteborgs turistbyrås skyltfönster.

Runt 660 programpunkter riktade till allmänheten har marknadsförts, främst i sociala medier, museets programfolder för våren, kalendarier, på webben och plasmaskärmen i museets entré. Särskilda insatser har genomförts för att marknadsföra vårens och höstens föreläsningar genom Facebook-event och information i kalendarier.

WEBBPLATS

I september 2016 lanserade Göteborgs konstmuseum en helt ny webbplats. Målet var att den nya webbplatsen skulle presentera helheten av det museet har att erbjuda med utställningar, samling och programverksamhet på ett sätt som inspirerar till ett besök samt att den skulle vara funktionell utifrån besökarens perspektiv. Resultatet blev en rik användarupplevelse med bilder i fokus, förenad med hög tillgänglighet. Designen är enkel och lättnavigerad, vilket gör innehållet överskådligt och lätt att ta till sig.

Den nya webbplatsen innehåller nya funktioner som kalendarium, bildspel, filmer och direktlänkar för att kunna dela sidor i sociala medier. Även innehållsmässigt har nya delar utvecklats, som information om samlingen, tidigare utställningar, bevarandet av samlingen, citat om museet och teckenspråkstolkade filmer som informerar om delar av samlingen. Andra stora nyheter är att hela webbplatsen är responsiv – det vill säga anpassad till olika plattformar – och tillgänglig på både svenska och engelska.

Idag konsumerar vi information i digitala medier många gånger per dag men korta stunder åt gången. Konkurrensen om publikens uppmärksamhet är stor och det är därför avgörande att kunna formulera budskap som lockar läsarens intresse redan i en texts inledande meningar. För att bättre kunna skriva texter anpassade för digitala medier genomfördes våren 2016 en intern kompetensutveckling där flertalet medarbetare som intendent, forskare och konstpedagog deltog i workshopar och diskussioner. Riktlinjer arbetades fram gällande textstruktur, tonalitet och utformning som museet nu jobbar utifrån.

Webbplatsen är en central kanal i den externa kommunikationen och resultatet av förbättringen med den nya webben

Göteborgs konstmuseums nya webbplats: Samlingen.

har visat sig på flera områden. Det har blivit lättare att presentera information om museet på ett attraktivt sätt, något som också gett positiv respons från publik och samarbetspartner. Besöksstatistiken bekräftar att trafiken till webbplatsen konstant ökar. En jämförelse i besöksstatistiken mellan januari–augusti 2016 och september–december 2016 visar att antalet sidvisningar ökade med 38 procent.

Ett skäl till att satsningen gjordes var att den gamla webbplatsen var ålderdomlig gällande funktioner och innehåll men också krav från Göteborgs Stad om att byta till ett nytt publiceringsverktyg i samband med stadens uppgradering av befintlig webbplattform. Ett annat skäl är högre krav på tillgänglighetsanpassning.

SOCIALA MEDIER

Under året har Göteborgs konstmuseum fortsatt att arbeta med sociala medier för att öka museets synlighet och nå ut till befintliga såväl som nya publikgrupper. I dessa kanaler presenteras fördjupad information om enskilda konstnärer och konstverk, inbjudningar till programaktiviteter, marknadsföring av museibutikens utbud, omhängningar och mycket mer. Strategin för museets närvaro i sociala medier och dess innehåll utvecklas ständigt. Bland annat görs fler inlägg om de tillfälliga utställningarna där olika perspektiv ges för att öka förståelsen och intresset kring utställningarnas innehåll. Bildmaterialet har även breddats med mer

Kent Lindfors

Göteborgs konstmuseum
28 maj–25 september

Affisch till Kent Lindfors.

filmat innehåll, främst i form av korta intervjuer med konstnärer, samarbetspartner och andra som har kopplingar till de aktuella utställningarna.

För att nå ut med inlägg till museets följare på Facebook har det blivit nödvändigt att betala för Facebooks marknadsföringstjänst, detta som en följd av att Facebook ändrat sina algoritmer för spridning av information. För de större programaktiviteter som museet arrangerar, som föreläsningar med inbjudna gäster och vernissager, används Facebook-event i marknadsföringssyfte. Dessa inbjudningar har bidragit till att antalet besökare till museets evenemang ökat.

Antalet följare av museets Facebooksida har nästan dubblats från 3 500 följare 2015 till 6 600 följare 2016. I slutet av året gjordes en särskild kampanjinsats för att få fler Facebookföljare, vilket resulterade i cirka 1 000 nya följare.

Även antalet följare på Instagram har ökat med nära det dubbla: från 1 500 följare 2015 till 2 880 under 2016. Museet gjorde sitt första sponsrade inlägg på Instagram i samband med rekrytering av nya värdar, vilket gav stor spridning och respons. Den här typen av marknadsföring kommer museet fortsätta att arbeta med under 2017.

Göteborgs konstmuseums följare i sociala medier är mest intresserade av de inlägg som berättar fördjupande om enskilda konstverk. Den slutsatsen kan dras då den typen av inlägg får störst respons och spridning. Inlägget om utställningen med Tove Jansson, som öppnades i februari 2017, var det som fick avsevärt störst respons gällande uppskattning och genererade interaktivitet från museets följare på sociala medier under 2016.

PRESSTÄCKNING

I samband med 2016 års utställningar har pressmaterial och utställningskataloger spridits till ett stort antal journalister och redaktioner. Göteborgs konstmuseum har de senaste åren fått bra presstäckning.

Under 2016 har hårda budgetprioriteringar varit nödvändiga för att kunna täcka kostnaden för en ny webbplats, vilket bland annat medförde att tjänsten med mediebevakning fick avslutas i maj. Det gör att det inte finns några exakta uppgifter om det totala antalet artiklar som har publicerats om museet under 2016. Från och med 2017 kommer tjänsten mediebevakning att upphandlas och tillhandahållas från centralt håll inom Kulturförvaltningen.

Antalet publicerade artiklar om Göteborgs konstmuseum har de senaste åren legat på en relativt konstant nivå om cirka 400 artiklar årligen i dagspress, landsortspress och fackpress, med en svag ökning för varje år. Det som kan konstateras är att det fortsatt skrivs om Göteborgs konstmuseum i positiva ordalag. Under året har artiklar varit publicerade i bland annat *Dagens Nyheter*, *Aftonbladet*, *Expressen*, *Göteborgs-Posten* och *Borås Tidning* men det har också gjorts inslag i Sveriges Radios *Kulturnytt*, *Kulturnyheter* och *Uutiset* i Sveriges Television.

Utöver detta hamnar Göteborgs konstmuseum högt upp på topplistorna över besöksattraktioner i Göteborg från bloggare på resesajter i bland annat Italien, USA och Storbritannien. Även välkända internationella tidningar som *The*

Telegraph, *The Independent* och *The Guardian* håller Göteborgs konstmuseum högt. Museet har tre stjärnor i *Michelin Le Guide Vert*, vilket betyder att det är värt en egen resa.

Vårens utställning *Esko Männikkö. Time Flies* blev uppmärksam i både lokal- och riksmidia. *Uutiset* i Sveriges Television gjorde ett längre inslag och *Göteborgs-Postens* konstkritiker hyllade utställningen bland annat med orden "Esko Männikkös bildorgel är något av de maffigaste jag sett på Konstmuseets gradängar". (Mikael van Reis, "Tiden upphör inte att försvinna", *Göteborgs-Posten* 2016-02-17)

Årets stora utställning *Gränsöst. 1700-tal speglar i nuet* syntes i flertalet längre recensioner och reportage. Med utställningen har Göteborgs konstmuseum stärkt sin roll som forskningsinstitution och fått stor bekräftelse för det forskningsarbete som låg till grund för utställningen. *Dagens Nyheter* skrev: "Forskningsprojektet är ett samarbete mellan tre parter i Göteborg: konstmuseet, designmuseet Röhsska och Universitetet, och har som vid tidigare tillfällen resulterat i en omfattande publikation i skriftserien Skiascope. Och även denna gång vill jag ge en eloge till Sveriges enda kommunala konstmuseum med en ambitiös forskningsavdelning. Här begåvas publiken med fem välskrivna essäer som alla ger ny kunskap, fördjupar och nyanserar temat." (Birgitta Rubin, "Frossa i fantasifulla och frivola former", *Dagens Nyheter* 2016-05-22)

Utställningen med Kent Lindfors uppmärksammades stort i Sveriges Radios *Kulturnytt* med både intervju och en längre recension där detta citat är hämtat: "Men som Kristoffer Arvidsson skriver i katalogen så är det som att Lindfors verk – trots den här kören av röster, utstrålar en paradoxal stillhet som utgjorde de en viloplats för konstens öga'. Det är fint, och ska ni se den här utställningen så ger Arvidssons utmärkta text en rad bra ingångar i till vad som först kan tyckas som ett virrvarr." (Måns Hirschfeldt, "Kent Lindfors suger in på Göteborgs Konstmuseum", *Kulturnytt, Sveriges Radio P1* 2016-08-02)

I november 2016 öppnade den mindre utställningen *Tanken på döden. Äldre grafik möter samtid ur Göteborgs konstmuseums samling*. Marknadsföringen bestod av inlägg

i sociala medier, information på museets webbplats och i kalendrier, men den fick ändå uppmärksamhet i såväl lokal- som rikspress och notiser i internationell press. *Aftonbladet* skrev bland annat: "Med detta försök vill utställningsmakarna uppenbarligen återta museet som en privilegierad plats för filosofisk kontemplation över livets ändlighet. En helt rimlig ambition." (Fredrik Svensk, "De döda får nytt liv", *Aftonbladet* 2016-12-17)

Det förändrade medielandskapet innebär en allt större utmaning att få uppmärksamhet i media. Museet arbetar systematiskt med mediekontakter via tjänsten *MyNewsDesk*. En analys av museets pressutskick visar en stadig ökning gällande antalet lästa pressutskick från 2014 till 2016, och en hundraprocentig ökning från våren till hösten 2016.

EVENT

Göteborgs konstmuseum har under året huserat ett antal större event i samarbete med bland andra Stenastiftelsen, Hasselblad Center och Göteborgs Stad. Utöver det har museet hyrt ut lokaler till organisationer och företag för mindre möten och arrangemang. Totalt har runt 25 event genomförts under 2016.

Under året gjordes en utvärdering av arbetstidsåtgång, slitage och andra för kärnverksamheten negativa faktorer kopplade till eventverksamhet i relation till dess intäkter. Utvärderingen konstaterade att det för närvarande saknas förutsättningar att bedriva en lönsam eventverksamhet i större format. Därför kommer Göteborgs konstmuseum att fokusera på att hyra ut lokaler till samarbetsparter och inte i samma utsträckning till företag och organisationer där inget annat samarbete finns.

PRAKTIKANT

Sara Edholm praktiserade under 11 veckor vid funktionen kommunikation och marknadsföring.

FORSKNING

Forskningsavdelningen vid Göteborgs konstmuseum instiftades 2008 med finansiellt stöd under tre år av Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur. Avsikten var att bygga upp ett dynamiskt forskningscentrum i samarbete med det omgivande vetenskapssamhället för att bedriva forskning om och kring museets samlingar. Det handlar bland annat om att undersöka och granska samlingen, fördjupa kunskaperna om Göteborgs konstliv och berika utställningsverksamheten med fördjupande studier och kritiska perspektiv.

Fördjupad kunskap kan berika konstupplevelsen. Vet vi mer ser vi också mer. Att ta fram ny kunskap och förmedla den är därför en integrerad del i museernas arbete. Vid sidan av att samla och bevara konst förmedlar Göteborgs konstmuseum konsten på olika sätt. Forskning är en sådan förmedling där bland annat konsthistoriska aspekter belyses.

Genom att olika perspektiv anläggs kan konsten förmås tala till oss på nya sätt och berätta något både om sin egen tid och om oss som betraktar den idag. Men inte bara konsten utan även konstmuseet har en historia värd att reflektera kring. Förståelsen av konst påverkas i hög grad av de sammanhang där den visas. Därför är det angeläget att studera konstens ramverk och institutioner för att se hur dessa historiskt understött olika sätt att se på konst.

Göteborgs konstmuseum bedriver forskning i fristående projekt men också i anslutning till särskilda utställningar och som fördjupning kring museets samling. Forskningsprojekten involverar museets forskare och/eller externa forskare från Sverige eller utlandet. Ett flertal projekt har tagit form av större tvärdisciplinära samarbeten.

Forskningsresultaten tillgängliggörs genom publikationer, utställningar, konferenser, föredrag och museets webbplats. I museets skriftserie *Skiascope* publiceras regelbundet forskningsprojekt på teman knutna till museer, konsthistoria och Göteborgs konstliv. Samtliga publikationer i skriftserien finns tillgängliga som nedladdningsbara pdf-filer från museets webbplats. Vid sidan av *Skiascope* medverkar forsknings-

avdelningen i produktionen av forskningsbaserade kataloger och böcker som anknyter till samlingen eller utställningar vid museet men också i textproduktion till utställningar, webbplats och sociala medier.

I Göteborgs konstmuseums årstryck, som även det är tillgängligt från webbplatsen, dokumenteras museets verksamhet i en forskningsunderstödd publikation. Grundforskning kring samlingen tillgängliggörs genom webbkatalogen *Sök i samlingen*. Där kan besökare söka efter konstnärer och verk, och till ett stort antal poster få fram bilder på verk ur samlingen och basala faktauppgifter men också pedagogiska texter, utställningshistorik och litteraturreferenser motsvarande informationen i en resonerande katalog.

Under året har ett större projekt avslutats, *Skiascope 8. Gränslöst 1700-tal speglar i nuet*, samtidigt som ett projekt om efterkrigstidens abstrakta konst och ett samarbetsprojekt om digitalisering av Ivar Arosneius-samlingen påbörjats.

FORSKNINGSPROJEKT

Gränslöst

Utställnings- och forskningsprojektet *Gränslöst. 1700-tal speglar i nuet* inriktades på möten mellan estetiska uttryck från 1700-talet och vår egen tid med fokus på hur gränser drogs upp, omförhandlades eller överskreds under 1700-talet och idag. Titeln *Gränslöst* syftar på att gränserna mellan nuet och 1700-talet, liksom mellan konstnärliga genrer här överskrids, men också på att 1700-talet i vissa avseenden uppfattas som gränslöst utifrån en nutida horisont.

En rad gränser, som etablerades i det borgerliga samhället under 1800-talet, drogs upp först i slutet av 1700-talet. Det gäller exempelvis nya normer kring kön och hur könsidentitet uttrycks i mode och porträtt. Även konstnärsrollen och konstverkets gränser, människans relation till naturen och västerlandets förhållande till Kina omförhandlades.

Inte minst på det konstnärliga området kommer denna gränslöshet, begynnande gränsdragning eller nya förståelse av gränser till uttryck.

Många av dessa gränser överskrids idag på nytt på olika sätt. Normer kring kön och sexualitet ifrågasätts, konstnärsrollen utvidgas och närmar sig andra områden, globalisering utmanar den nationella identiteten och klimathot har på nytt förändrat vår relation till naturen. Därigenom uppstår beröringspunkter mellan 1700-talet och vår egen tid.

Båda är tider av normförskjutning och omvälvande samhällsförändringar. Dagens konstdiskussion präglas i hög grad fortfarande av efterdyningarna av de förändringar som skedde på estetikens område under 1700-talet. Men även stilistiska element ur 1700-talets visuella kultur dyker allt oftare upp i dagens konstnärliga produktion. I projektet undersöks vad som framträder när nutid och 1700-tal ställs bredvid varandra.

Resultaten från forskningsprojektet publicerades i *Skiascope 8* som också fungerade som utställningskatalog. Utställningens tematik arbetades fram i dialog mellan forskargruppen och utställningens curator, intendent Per Dahlström, liksom andra funktioner involverade i utställningsarbetet.

Utställnings- och forskningsprojektet var ett samarbete mellan Göteborgs konstmuseum, Röhsska museet och Göteborgs universitet. I forskningsprojektet medverkade förutom publikationens redaktör, forskningsledare Kristoffer Arvidsson, fyra externa forskare: fil.dr Ritwa Herjulfsdotter, forskare vid Röhsska museet, fil.dr Viveka Kjellmer, universitetslektor i konst- och bildvetenskap vid Göteborgs universitet, docent Bia Mankell, universitetslektor i samma ämne vid samma institution, och docent Patrik Steorn, intendent vid Thielska Galleriet.

Steorn skrev om det androgyna i 1700-talets visuella kultur. Mankell studerade 1700-talets rollporträtt och jämförde med dagens iscensatta fotografi. Kjellmer behandlade korsetten och formandet av kroppen under 1700-talet och idag. Herjulfsdotter studerade kineserier som transkulturellt fenomen. Landskapsgenrens etablering i Sverige under 1700-talet analyserades avslutningsvis av Arvidsson.

Skiascope 8 finansierades genom stöd från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, Estrid Ericsson-stiftelsen, Stiftelsen Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur, Kungliga Patriotiska Sällskapet och Åke Wibergs Stiftelse.

Skiascope 8. Gränslöst 1700-tal speglat i nuet.

Press om *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet* i urval:

Natalija Sako, "Gränslöst om normer i konst", *Göteborgs-Posten* 2016-05-06.

Fredrik Svensk, "Språng i tiden. Fredrik Svensk om ett piggt möte mellan nu och 1700-talet", *Aftonbladet* 2016-05-14.

Inger Landström, "Ett 1700-tal utan gränser", *Borås Tidning* 2016-05-17.

Birgitta Rubin, "Frossa i fantasifulla och frivola former", *Dagens Nyheter* 2016-05-22.

Sara Arvidsson, "Gränslöshet för den som har råd", *Göteborgs-Posten* 2016-05-28.

Ingela Lind, *Kulturnyheter*, *Sveriges Television* 2016-05-03.
"2000-talsskrev krockar med korsett", *Konstperspektiv* nr 3 2016.

Lars Vilks, "Konsten kvävs av konsensus. Medger inga avsteg från den rätta vägen", *Kvartal*, vol. 1 2017.

Kent Lindfors

Kent Lindfors konstnärskap hör till ett av Sveriges rikaste under det sena 1900-talet och tidiga 2000-talet, där olika världar som Göteborgs hamn och medeltidens Spanien flätas samman. Konstnärskapet är envetet konsekvent och samtidigt dynamiskt. Snarare än att flytta sig från en motivkrets eller stil till en annan, fördjupas ett begränsat antal teman alltmedan uttrycket frigörs, från det tidiga 1970-talets asketiska realism till de genomlysta visionerna från senare decennier. Lindfors utgår från en konkret verklighet men vill, på samma gång som han målar den, se igenom denna erfarna materia. Människor utgör sällan motiv, men bilderna är likväl fyllda av spår av mänskligt liv eller med ett annat ord kultur.

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson har skrivit texten i katalogen till den retrospektiva utställningen *Kent Lindfors* som visades i Etagera i Göteborgs konstmuseum 2016. I sin essä klarlägger Arvidsson konstnärens biografi och de olika faser och teman som Lindfors arbetat med men presenterar också tolkningar av ett antal bilder från varje skede av konstnärskapet.

Utställningskatalogen är tvåspråkig på svenska och engelska och innehåller, förutom Arvidssons text, ett förord av museichef Isabella Nilsson och fragment av Kent Lindfors. Den rikt illustrerade utställningskatalogen gavs ut med stöd av Stiftelsen Längmanska kulturfonden och Sven Ivar och Siri Linds fond.

Press om *Kent Lindfors* i urval:

Ulf Sundström, "Målningar utan slut. Kent Lindfors

retrospektiv utställning", Göteborgs-Posten 2016-05-30.

Måns Hirschfeldt, "Kent Lindfors suger in på Göteborgs

Konstmuseum", Kulturnytt, Sveriges Radio P1 2016-08-02.

Sara Arvidsson, "Kent Lindfors på Göteborgs Konstmuseum", Konsten.net 2016-06-23.

Frans Josef Petersson, "En ny vision", Kunstkritikk.se 2016-08-18.

Frans Josef Petersson, "23 december – Frans Josef Petersson. Julkalender", Kunstkritikk.se 2016-12-16.

Hur frammanas konstnären ur arkiven?

Exemplet Arosenius

Göteborgs konstmuseum medverkar i projektet *Hur frammanas konstnären ur arkiven? Exemplet Arosenius*, som leds av Göteborgs universitet med medel från Riksbankens Jubileumsfond och Vitterhetsakademien. Projektet syftar

till att digitalisera och tillgängliggöra material av och om konstnären Ivar Arosenius (1878–1909) ur olika museer och arkiv i en gemensam plattform på nätet. Därtill kommer forskare att undersöka vilka nya aspekter som framkommer när materialet sammanförs på detta sätt.

Ivar Arosenius alltför tidiga död 1909 skapade en särpräglad aura som utvecklats i en lång rad utställningar, kataloger och böcker. Varje utställning och studie har varierat bilden av konstnärens liv och verk, till övervägande delen utifrån hans kända konstverk som till större delen återfinns i Göteborgs konstmuseums och Nationalmuseums samlingar. Utställningarna och studierna har baserats på olika urval av det kända materialet: de olika bilderna av konstnären har frammanats eller konstruerats på grundval av olika ambitioner, ideologiska och estetiska trender och praktiska hänsyn.

Genom detta projekt kan bilden av konstnären förändras när forskning såväl som allmänhet får samlad tillgång till materialet och dessutom en fullständigare dokumentation av Arosenius liv och verk genom brev, fotografier, dagböcker, anteckningar och skisser. När detta material, som finns i Göteborgs universitetsbibliotek, digitaliseras och tillgängliggörs tillsammans med det mer välkända, uppstår en mängd möjligheter att förstå konstnären på nya sätt och samtidigt granska de bilder av konstnärskapet som tidigare presenterats.

Projektet avser att i såväl forskning som minnesinstitutioner främja analysen av vad institutionernas arkivering och tillgängliggörande betyder idag och betytt i det förflutna för uppfattningen av kultur och kulturarv: dessa insikter ska också berika besökarnas upplevelse och förståelse.

I Göteborgs konstmuseum finns 386 verk av konstnären. Forskningsledare Kristoffer Arvidsson är projektledare för Göteborgs konstmuseums del i projektet. Cornelia Cederleuf utför grundforskning kring museets verk av Arosenius i syfte skapa uppgifter motsvarande de i en resonerande katalog: en kortare beskrivning av verket, grunduppgifter, utställningshistorik och litteraturreferenser. Därutöver medverkar föremålsregistrator Kalle Våljemark, konservator Mariateresa Pullano och fotograf Hossein Sehatlou inom projektet. En viktig del av museets arbete består i att fotografera alla verk. Under året har fotografering och forskningsarbete bedrivits. Bland annat har 11 skissböcker skannats i samarbete med Göteborgs universitetsbibliotek. Göteborgs konstmuseums del i projektet avslutas under våren 2017. Materialet tillgängliggörs på webbplatsen <http://aroseniusarchive.org>.

Tillgängliggjord beståndsdatabas

Arbetet med den resonerande webbkatalogen över museets samling, *Sök i samlingen*, har fortsatt under året med ett flertal publicerade poster och texter. Till museet inkomna publikationer går igenom av forskare som noterar på vilka sidor museets verk är omnämnda och avbildade, information som därefter registreras i databasen och visas i anslutning till respektive verkspost i webbkatalogen. Efter utgivningen av boken om museets samling, *Samlingen. Göteborgs konstmuseum* (2014), har ett stort antal nya poster publicerats för att de verk som presenteras i boken också ska vara tillgängliga i *Sök i samlingen*.

SEMINARIER

Den 24 oktober arrangerade Göteborgs konstmuseum seminariet *Det gränslösa 1700-talet*. Seminariet var en uppföljning av forskningsprojektet *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet*. Några av bokens skribenter medverkade som föreläsare på seminariet och forskningsledare Kristoffer Arvidsson fungerade som moderator. (Se rubriken "Program".)

SAMVERKAN

Göteborgs konstmuseum har inlett ett samarbete med Mats Jönsson, professor i filmvetenskap vid Göteborgs universitet, om ett eventuellt deltagande i projektet *Filmens Göteborg under 1900-talet*.

Vidare har ett samarbete med ämnet konst- och bildvetenskap och Norrköpings Konstmuseum inletts, avseende

ett forskningsprojekt om kanon och svensk konsthistorie-skrivning.

Museets forskningsledare har deltagit i ett möte om bildandet av ett nordiskt nätverk för 1800-talsforskning. Initiativtagare var Karina Lykke Grand, lektor i Kunsthistorie vid Institut for Kommunikation og Kultur vid Århus universitet. Mötet ägde rum vid Göteborgs universitet den 12 december.

ÅRSTRYCK

Arbetet med tryckta årsrapporter, som på ett tillgängligt sätt berättar om museets verksamhet, har fortsatt. Årstrycket för 2015 redigerades av forskningsledare Kristoffer Arvidsson i samverkan med museichef Isabella Nilsson och med assistans av museets medarbetare.

MEDIAFRAMTRÄDANDE

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson och intendent samlingar/forskningssamordnare Per Dahlström intervjuades i P1 Kultur i samband med *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet*: Mia Gerdin, "Gränslöst: 1700-talet speglat i nuet. Mia Gerdin besöker utställningen 'Gränslöst' på Göteborgs konstmuseum", *P1 Kultur, Sveriges Radio P1* 2016-05-06.

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson talade om Alexander Roslins *Dubbelporätt* med Stefan Livh i *Förmiddag i P4 Göteborg, SR P4 Göteborg*, 2016-05-25.

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson talade om Claude Monets *Näckrosor* med Stefan Livh i *Förmiddag i P4 Göteborg, SR P4 Göteborg*, 2016-06-01.

PUBLIKATIONER

UTSTÄLLNINGSKATALOGER

Kent Lindfors

Redaktör: Per Dahlström

Författare: Kristoffer Arvidsson, Kent Lindfors och Isabella Nilsson

Språk: svenska/engelska

Grafisk form: Jussi Öhrvall

Förlag: Göteborgs konstmuseum

Göteborg 2016

Mjukband, 84 sidor

ISBN 978-91-87968-97-6

Kent Lindfors konstnärskap hör till ett av Sveriges rikaste under det sena 1900-talet och tidiga 2000-talet, där olika världar som Göteborgs hamn och medeltidens Spanien flätas samman. Snarare än att flytta sig från en motivkrets eller stil till en annan, fördjupas ett begränsat antal teman allt medan uttrycket frigörs, från det tidiga 1970-talets asketiska realism till de genomlysta visionerna från senare decennier.

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson har skrivit texten i katalogen till den retrospektiva utställningen *Kent Lindfors*. I sin essä klarlägger Arvidsson konstnärens biografi och de olika faser och teman som konstnärskapet omfattar men presenterar också tolkningar av ett antal bilder från varje skede av konstnärskapet. Den rikt illustrerade utställningskatalogen innehåller även fragment av Kent Lindfors.

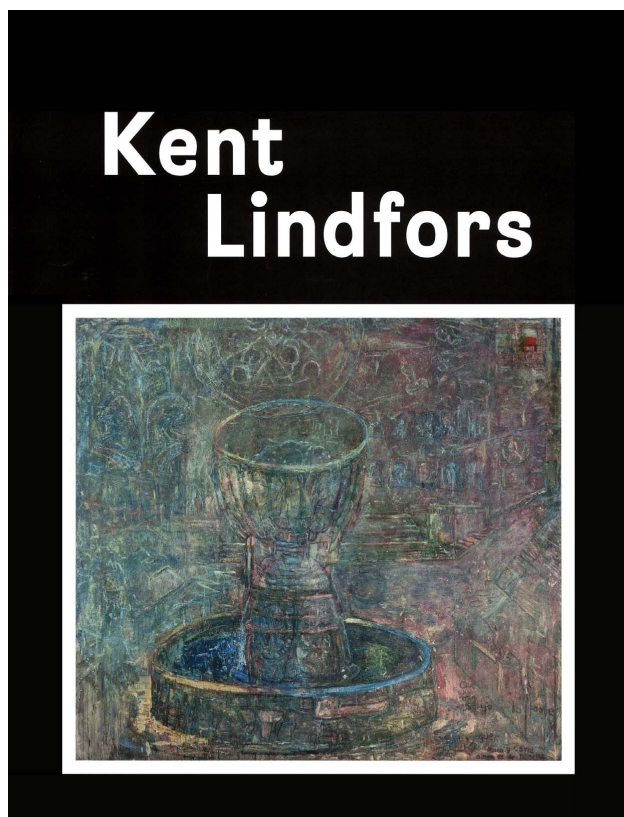
Kent Lindfors gavs ut med stöd av Stiftelsen Längmanska kulturfonden och Sven Ivar och Siri Linds fond.

BÖCKER

Skiascope 8. Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet

Redaktör: Kristoffer Arvidsson

Författare: Kristoffer Arvidsson, Ritwa Herjulfsdotter, Viveka

Kent Lindfors, utställningskatalog.

Kjellmer, Bia Mankell, Isabella Nilsson och Patrik Steorn

Språk: svenska/engelska

Grafisk form: Plaqueette

Förlag: Göteborgs konstmuseum, Göteborgs konstmuseums skriftserie Skiascope nr 8

Göteborg 2016

Mjukband, 375 sidor

ISBN 978-91-87968-96-9

Stena A Olssons Kulturstipendium 2016, årsbok.

Vad har Alexander Roslins societetsporträtt och Tobias Bernstrups fotografiska självscensättningar i lack och pumps gemensamt? I *Skiascope 8* undersöks förbindelser mellan visuella uttryck från 1700-tal och nutid.

Forskningsprojektet ligger till grund för utställningen *Gränslöst. 1700-tal speglar i nuet* där utmanande möten mellan konstformer och epoker står i fokus. I fem tematiska studier undersöks relationen mellan 1700-talet och

vår egen tid med fokus på gränser etablering och överskridande. Det gäller exempelvis nya normer kring kön och hur könsidentitet uttrycks i mode och porträtt. Även konstnärsrollen och konstverkets gränser, människans relation till naturen och västerlandets förhållande till Kina omförhandlades under 1700-talet. Idag överskrider dessa gränser på nytt, vilket gör det produktivt att ställa nutida uttryck i relation till 1700-talet. Forskningsprojektet är ett samarbete mellan Göteborgs konstmuseum, Röhsska museet och Göteborgs universitet.

Skiascope 8 finansierades genom stöd från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, Estrid Ericsson-stiftelsen, Stiftelsen Gustaf VI Adolfs fond för svensk kultur, Kungliga Patriotiska Sällskapet och Åke Wibergs Stiftelse.

Sten A Olssons Kulturstipendium 2016. Årsbok/katalog

Redaktörer: Magnus Haglund och Sara Michaëlsson

Författare: Madeleine Olsson Eriksson, Magnus Haglund och Sara Michaëlsson

Grafisk form: Ola Ingvarsson Design

Förlag: Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur/
Göteborgs konstmuseum

Göteborg 2016, 156 sidor, ISBN 978-91-979978-5-0

ÖVRIGT

Göteborgs konstmuseum. Årstryck 2015

Redaktör: Kristoffer Arvidsson

Medredaktör: Isabella Nilsson

Författare: Kristoffer Arvidsson, Isabella Nilsson et al.

Grafisk form: Jonatan Sahlin

Förlag: Göteborgs konstmuseum

Göteborg 2016

Mjukband, 94 sidor

ISSN 0432-126X

BIBLIOTEK

Biblioteket vid Göteborgs konstmuseum har en unik samling konståbcker med anknytning till museets samling. Hår finns konstnårsmonografier, böcker om konstteori och konst-historia, utställningskataloger och kataloger över musei-samlingar. Biblioteket används främst av museets personal men bibliotekarien besvarar även externa förfrågningar via telefon och e-post. Forskare, och om särskilda skål föreligger även andra externa personer, kan efter överenskommelse få tillstånd att studera materialet på plats.

En stor del av biblioteksbeståndet består av publikationer som förvärvats genom utbyte med andra museer. Göteborgs konstmuseum har för närvarande utbyte med 163 museer över stora delar av världen. De utställningskataloger som skickats ut under året är *Skiascope 8. Gränsöst. 1700-tal speglar i nuet*

och *Sten A Olssons Kulturstipendium 2015*. Biblioteket har förvärvat omkring 140 kataloger genom utbytet.

Sedan 2006 registreras bibliotekets bestånd i den nationella biblioteks databasen LIBRIS. För närvarande finns 3 520 av bibliotekets cirka 20 000 titlar sökbara där. Det övriga beståndet är registrerat i bibliotekets kortkatalog.

Göteborgs konstmuseums bibliotek samarbetar med andra museibibliotek i Göteborg i den museibiblioteks-grupp som bildades 2008. Biblioteket har även samarbete med andra konståbblotek, främst i Göteborgsregionen, via medlemskap i konståbbloteks-föreningen ARLIS/Norden. Bibliotekarien närvarade vid årets ARLIS/Norden-konfe-rens i Oslo den 9–11 juni och tog i gengäld emot besökande norska museibibliotekarier den 8 september.

MUSEIBUTIK

I Göteborgs konstmuseums museibutik erbjuds ett brett urval produkter som knyter an till museets verksamhet, främst ett rikt sortiment av konståbblatur med en väl sorterad avdelning för arkitektur och fotografi. Förutom museets egna publika-tioner som utställningskataloger, boken om samlingen och skriftserien *Skiascope*, säljer butiken vykort med motiv av många av museets mest efterfrågade verk.

Efter ett expansivt 2015 blev 2016 ett år präglad av åtstramningar. Målsättningen för året var att minska lager-värdet samtidigt som butikens omsättning skulle erhålla en ekonomi i balans.

I syfte att reducera butikens lager genomfördes en omfat-tande och framgångsrik bokrea under februari och mars. Som ytterligare åtgärd infördes ett inköpsstopp som hävdes

i slutet av året. Vid årets slut hade butikens lagervärde mins-kat med 15 procent. För att stimulera försäljningen deltog butiken under bokmässan i *Fotobok Gbg* på A-venue med ett anpassat utbud av fotoböcker och boksigneringar. Ett nytt bord för exponering av varor i museets entré tillverkades.

Butikens omsättning minskade med 22 procent i för-hållande till föregående år. Särskilt svag var försäljningen under sommarhalvåret. Troliga orsaker till den minskade försäljningen är att museet åter höll stängt under måndagar i juni, juli och augusti samt att många bästsäljande varor och böcker sålt slut. Försäljningen återhämtade sig i slutet av året, bland annat genom en stark julhandel. Med ökade vinst-marginaler kunde butiken visa en blygsam vinst om 20 000 kronor trots svag försäljning.

NYFÖRVÄRV TILL SAMLINGEN

Inköp till Göteborgs konstmuseums samling görs helt med fondmedel från privata donationer.

INKÖP

Ewa Brodin (f. 1954)

Regeneration, 2016, akryl och olja på duk, 116×89 cm, GKM 2016-5. Inköpt genom Galleri Thomassen, 30 000 kr
Bild 1

Jonas Dahlberg (f. 1970)

Music Box, 2015, rörlig bild, HD video, ljud, 26 min 55 sekunder, GKM 2016-15, © Jonas Dahlberg/BUS 2017
Inköpt genom Galerie Nordenhake, 210 000 kr
Bild 2

Klas Eriksson (f. 1976)

The Divine Fluffer (feeling blue), 2014, rörlig bild, ljud, 4 min 50 sekunder, GKM 2016-49. Inköpt från konstnären, 68 000 kr
Bild 3

Sofia Hultin (f. 1982)

Segern i förskott, 2015, rörlig bild, stereoljud, 35 min 27 sekunder, GKM 2016-50. Inköpt från konstnären, 45 000 kr
Bild 4

Jens S Jensen (1946–2015)

Boy on the Wall, 1973, silvergelatinfotografi på papper, 29,5×40,5 cm, GKM 2016-14.
Inköpt på Bukowskis Market, 33 200 kr
Bild 5

Annica Karlsson Rixon (f. 1962)

ur serien *Turismer*, 1989, färgfotografi, C-print, 37,3×55,8 cm, GKM 2016-9
Bild 6

ur serien *Turismer*, 1989, färgfotografi, C-print, 38×56 cm, GKM 2016-10
Bild 7

ur serien *Turismer*, 1989, färgfotografi, C-print, 38×56 cm, GKM 2016-11
Bild 8

Inköpta från konstnären, 40 000 kr för samtliga

Maria Lindberg (f. 1958)

Flicka och kudde, 1990, akryl och lackfärg på pannå, 79,8×59,8 cm, GKM 2016-36, © Maria Lindberg/BUS 2017
Inköpt från Joel Svensson, 22 000 kr (egentligt pris: 28 000 kr, säljaren bidrog med 6 000 kr)
Bild 9

Kent Lindfors (f. 1938)

Älven I, 2010–2015, tempera på pannå, 149×191 cm, GKM 2016-46.
© Kent Lindfors/BUS 2017. Inköpt från konstnären, 100 000 kr
Bild 10

Åsa Millholm (f. 1973)

Utan titel, 2015–2016, broderi på textilklädd skulptur, 70×33×23 cm, GKM 2016-39
Bild 11

Utan titel, 2016, broderi på textilklädd skulptur, 38×17×14 cm, GKM 2016-40
Bild 12

Utan titel, 2016, broderi på textilklädd skulptur, 42×17×15 cm, GKM 2016-41
Bild 13

Inköpta genom Galleri Thomassen, 20 000 kr för samtliga (8 000 kr, 6 000 kr, 6 000 kr)

Måns Müllner (f. 1970)

Pink and Green Paintings, 2007–2016, 72 akrylmålningar i samma format på pannå, 24,5×24,5 cm, GKM 2016-43
Inköpt genom Susanne Pettersson Gallery, 59 000 kr
Bild 14

Ernst Norlind (1877–1952)

Havsörn, 1917, akvarell och krita på papper, 68×139 cm, GKM 2016-13, © Ernst Norlind/BUS 2017
Inköpt på Bukowskis Market, 4 583 kr
Bild 15

Iiu Susiraja (f. 1975)

Vauhtiajot ur serien *Gott uppförande (Hyvä Käytös)*, 2009, färgfotografi, C-print, 60×45 cm, GKM 2016-6
Bild 16

Kvast (Luuta) ur serien *Gott uppförande (Hyvä Käytös)*, 2010, färgfotografi, C-print, 45×60 cm, GKM 2016-7
Bild 17

Små fötter (Pussijalat) ur serien *Gott uppförande (Hyvä Käytös)*, 2010, färgfotografi, C-print, 45×60 cm, GKM 2016-8
Bild 18

Inköpta från konstnären, 42 036,45 kr (4 500 EUR) för samtliga

Alexander Tallén (f. 1988)

Introspection, 2016, stengods, porslinsfärg, 30×15×8 cm, GKM 2016-47, © Alexander Tallén/BUS 2017
Bild 19

Cephalophore, 2016, stengods, porslinsfärg, 25×20×15 cm, GKM 2016-48, © Alexander Tallén/BUS 2017
Bild 20

Inköpta genom Stene Projects, 70 000 kr för samtliga

GÅVOR

Okänd 1700-tal, tidigare tillskriven **Jean-Honoré Fragonard** (1732–1806)

Parkscen med Commedia dell'arte-figurer, 1700-tal, olja på duk, 40,5×32 cm, GKM 2016-1
Gåva av Sir Michael Holroyd
Bild 21

Okänd 1700-tal, tidigare tillskriven **Antoine Watteau** (1684–1721)

Parkscen med Commedia dell'arte-figurer, 1700-tal, olja på duk limmad på pannå, 36×33 cm, GKM 2016-2
Gåva av Sir Michael Holroyd
Bild 22

Okänd 1700-tal

Damporträtt, 1700-tal, olja på duk, 55,5×44,5 cm, GKM 2016-3
Gåva av Sir Michael Holroyd
Bild 23

Okänd 1900-tal

Porträtt av Karin Knutsson-Hall, utan år, olja på duk, 74,5×59,5 cm, GKM 2016-4
Gåva av Sir Michael Holroyd
Bild 24

Bertil Almqvist (1902–1972)

20 illustrationer till boken *Barna Hedenhös på vinterresa i Sverige*, 1951, akvarell och tusch på papper, GKM 2016-16–GKM 2016-35
Gåva av Härlanda-Örgryte bibliotek
Bild 25–44

Akin Duzakin (f. 1961)

16 illustrationer till boken *Hvorfor er jeg her*, 2014, giclée tryck på papper, BBV 1–16/2016
Gåva av BarnboksBildens Vänner
Bild 45–60

Tullan Fink (1919–2003)

Självporträtt, 1945, blyerts på papper, 34,6×24,9 cm, GKM 2016-42
Gåva av Lars Ellegård
Bild 61

Nils Forsberg (1842–1934)

Skiss till *Akrobatfamilj inför cirkusdirektören*, ca 1878, kol på papper, 16,3×23,7 cm, GKM 2016-12

Gåva av Eevi och Yngve Wahlgren

Bild 62

Tove Jansson (1914–2001)

Tuulikki, utan år, rött bläck på papper, BBV 17/2016

Gåva av Barnboksbildens Vänner genom testamentarisk donation av Gunnel Enby samt gåva av familjen Wellius,

© Tove Jansson

Bild 63

Annica Karlsson Rixon (f. 1962) och **Anna Viola Hallberg** (f. 1967)

State of Mind, 2006–2008, installation med en projektion, sju monitorer och elva fotografier, GKM 2016-38. Fotograf: Annica Karlsson Rixon. Gåva av konstnärerna.

Bild 64

Julia Peirone (f. 1973)

Sleepy Head, 2016, färgfotografi, C-print, 140×120 cm, GKM

2016-45. Gåva av Föreningen Konstmuseets Vänner i Göteborg

Bild 65

INFÖRDA TILL SAMLINGEN**Nils Olof Bonnier** (1945–1969)

Variabel kvadrat, 1967, artists' book (träsnitt på papper),

19,6×15×0,3 cm, GKM 2016-37

Funnen i museets arkiv och införd till samlingen

SAMMANLAGDA FÖRVÄRV

Antal förvärvade verk: 31

Antal förvärvade verk av kvinnor: 15

Antal förvärvade verk av män: 11

Antal förvärvade verk av grupp: 1

Antal förvärvade verk av okända konstnärer: 4

Antal konstnärer som verk förvärvades av: 20

Antal kvinnor som verk förvärvades av: 10 (varav 2 i en grupp)

Antal män som verk förvärvades av: 10

Samt 4 verk av okända konstnärer

Det har förvärvats:

8 målningar (2 av kvinnor, 2 av män, 4 av okänd)

8 fotografi (7 av kvinnor, 1 av en man)

5 skulpturer (3 av en kvinna, 2 av en man)

3 teckningar (2 av kvinnor, 1 av en man)

3 rörlig bild (1 av en kvinna, 2 av män)

2 installationer (1 av en man, 1 av en grupp bestående av 2 kvinnor)

Illustrationer till 2 barnböcker (2 av män)

De förvärvade konstnärerna föddes:

1700-talet: 3 verk av okända konstnärer

1840–1849: 1 (1 man)

1870–1879: 1 (1 man)

1900-talet: 1 verk av okänd konstnär

1900–1909: 1 (1 man)

1910–1919: 2 (2 kvinnor)

1930–1939: 1 (1 man)

1940–1949: 1 (1 man)

1950–1959: 2 (2 kvinnor)

1960–1969: 3 (2 kvinnor, 1 man)

1970–1979: 6 (3 kvinnor, 3 män)

1980–1989: 2 (1 kvinna, 1 man)

Nationalitet på de förvärvade konstnärerna:

Svensk: 16 (8 kvinnor, 8 män)

Finländsk: 2 (2 kvinnor)

Norsk-turkisk: 1 (1 man)

Österrikisk: 1 (1 man)

Okänd: 4 verk

Förvärvsomständigheter

Antal gåvor: 11

Antal inköp: 20

01

02

03

04

05

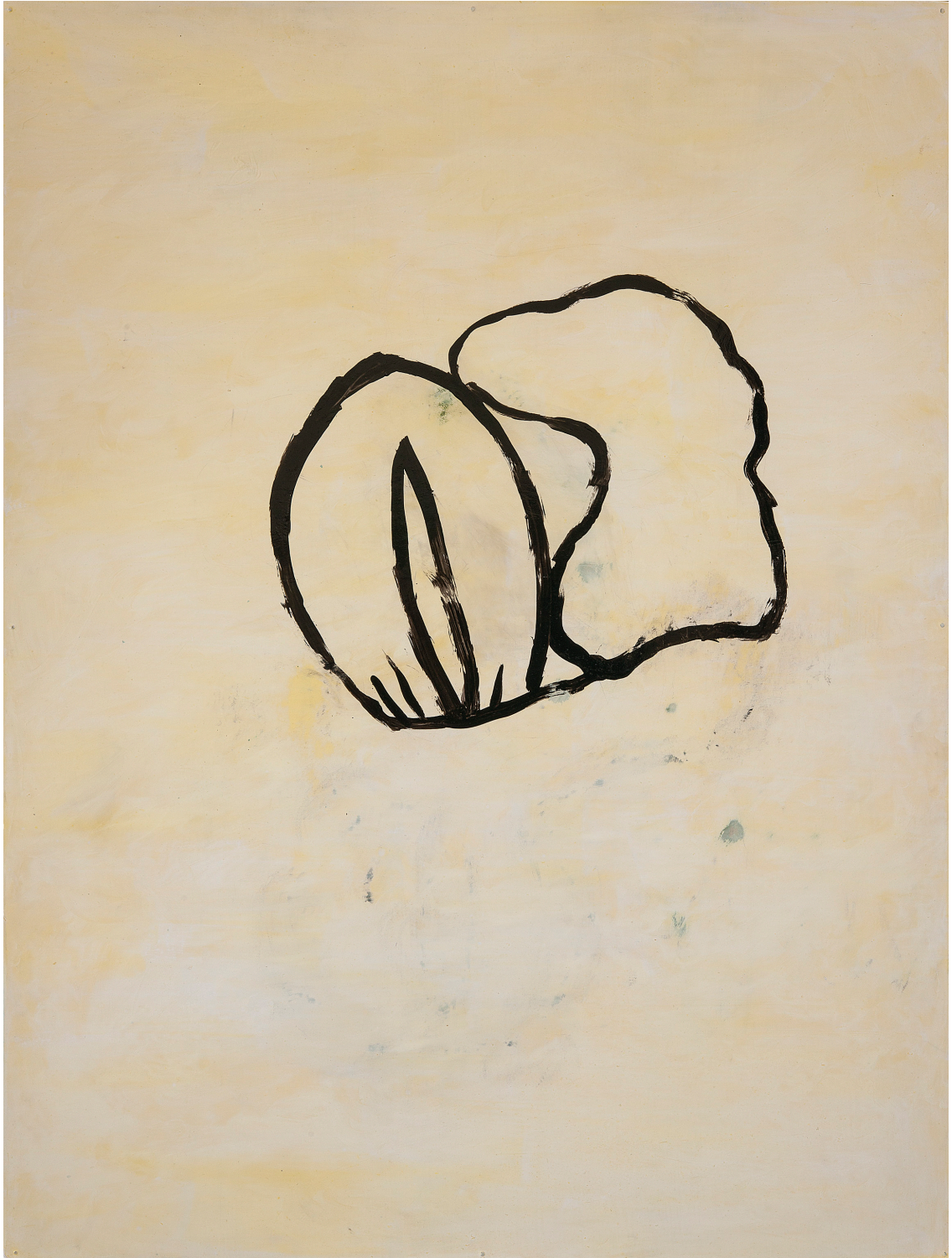
06

07

08

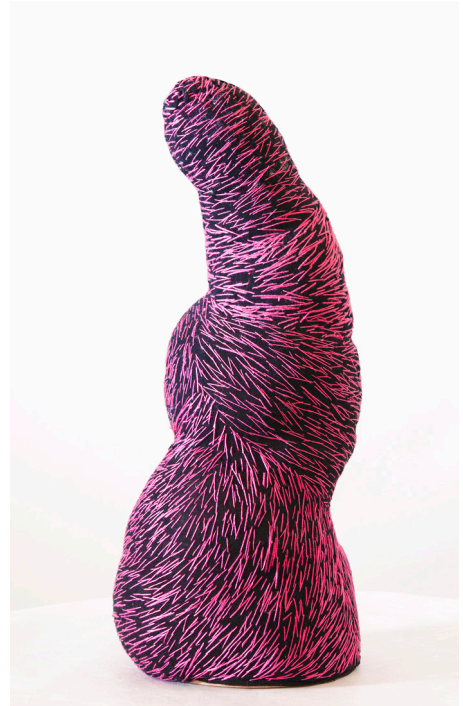
09

10

11

12

13

14

54

GÖTEBORGS KONSTMUSEUM ÅRSTRYCK 2016

15

17

18

19

20

21

60

GÖTEBORGS KONSTMUSEUM ÅRSTRYCK 2016

22

23

24

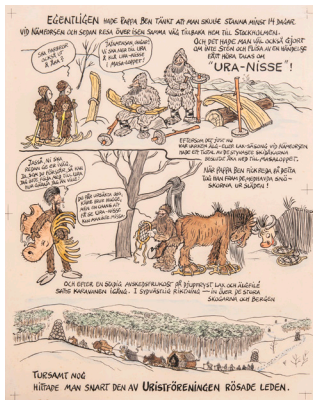

35

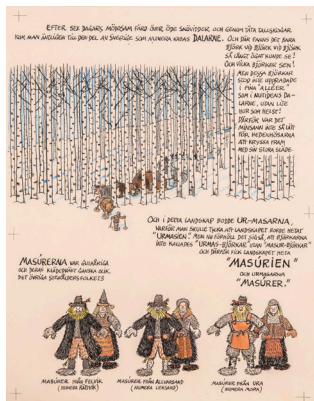
36

37

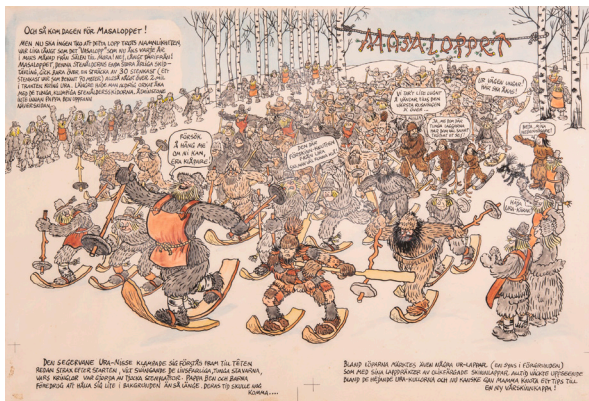
38

39

40

41

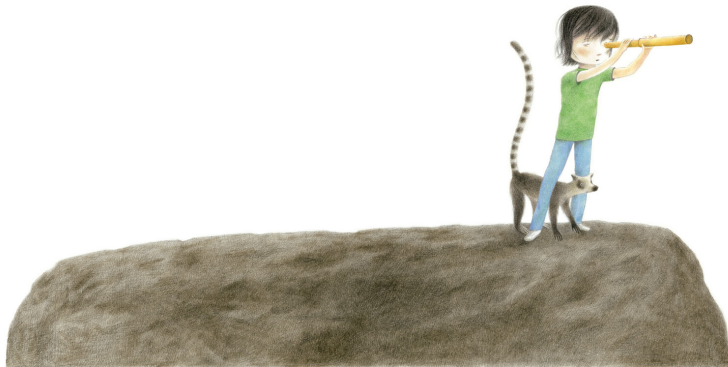
42

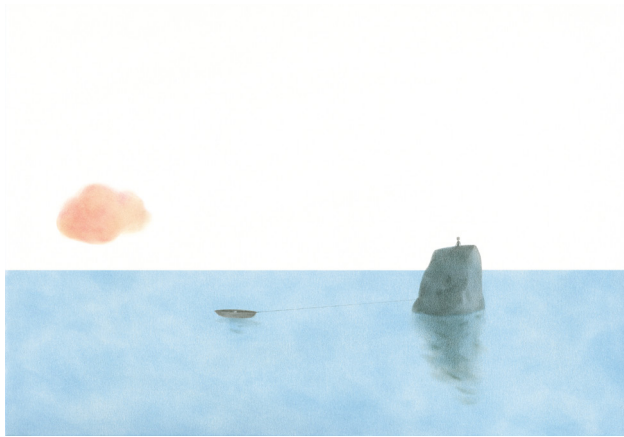
43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

62

64

65

FÖREMÅLS- REGISTRERING

Föremålsregistratorn arbetar med att registrera nyförvärv i museets föremålsdatabas MuseumPlus och ansvarar för övervakning och underhåll av databasen samt rutiner kring denna i kontakt med det företag som levererar systemet. Museets föremålsregistrator ansvarar vidare för registrering av nyförvärv och hantering av samlingen med konst på papper samt för webbpubliceringen av poster i databasen i funktionen *Sök i samlingen*. Föremålsregistrator Kalle Våljemark har under året därutöver haft uppgifter inom GLO/Den angelägna kulturinstitutionen.

Registrering av nyförvärv

Under året förvärvades 65 konstverk till Göteborgs konstmuseum. Förvärven spänner mellan 1700-talsmåleri och nutida video, figurer och textilsulpturer men också fotografi, måleri, teckning och illustrationer till barnböcker.

MuseumPlus

Föremålsdatabasen MuseumPlus, som installerades 2010, är sedan några år tillbaka ett arbetsverktyg för flertalet medarbetare på Göteborgs konstmuseum, i högre eller mindre omfattning beroende på ansvarsområde. Under året har utbildningsinsatser av personal genomförts. Fokus har dock legat på att utöka katalogen med nyförvärv och verk som visats i utställningar samt komplettering av uppgifter till befintliga poster. Därutöver fortsatte arbetet med att registrera och publicera konstverk samt att iordningställa poster som 2010 migrerades från det gamla systemet MBase.

eMuseumPlus

Museets webbkatalog *Sök i samlingen* (eMuseumPlus) har varit tillgänglig för allmänheten sedan augusti 2012 och nya poster publiceras kontinuerligt. Under 2016 publicerades omkring 500 verksposter, vilket innebar att dryga 3 000 verk i museets samling vid årsskiftet 2016/2017 var tillgängliga online. Sedan 2014 finns drygt femton QR-koder monte-

rade bredvid konstverk i samlingen. QR-koderna, som länkar till verkens föremålsposter i *Sök i samlingen* där mer information om verken finns, har under året lästs 1 804 gånger av museets besökare, vilket är en ökning med 15 procent jämfört med föregående år. *Sök i samlingen* har under 2016 besökts 24 377 gånger, vilket är en ökning med 13 procent från 2015.

Statistik över antal besökare *Sök i samlingen* 2016

januari	1 690	(ca 6,9 % av årets besök)
februari	1 735	(ca 7,1 %)
mars	1 985	(ca 8,1 %)
april	1 785	(ca 7,3 %)
maj	2 268	(ca 9,3 %)
juni	1 839	(ca 7,5 %)
juli	1 771	(ca 7,3 %)
augusti	2 192	(ca 9,0 %)
september	2 262	(ca 9,3 %)
oktober	2 388	(ca 9,8 %)
november	2 428	(ca 10,0 %)
december	2 034	(ca 8,3 %)

Totalt 2016 24 377

GLO

Arbetet med Generic Learning Outcomes (GLO) har fortsatt under 2016, om än i mindre skala än föregående år. GLO är ett språk utvecklat i Storbritannien för att hjälpa kulturinstitutioner att beskriva vad de vill att besökare ska uppleva och lära sig i mötet med deras verksamhet, men också att undersöka vad som händer i detta möte. Verksamhetens effekter på besökarna står i centrum, vilket innebär att kvalitativa värden betonas framför kvantitativa resultat. Även personalens och samarbetspartners upplevelse är av intresse. GLO kan vidare beskrivas som ett verktyg som hjälper kulturinstitutioner att identifiera klara, närbara mål.

Årets GLO-arbete hade fokus på utställningen *Gränslost. 1700-talet speglar i nuet*, till vilken effektmål utarbetades under 2015. I arbetet inför utställningen genomfördes en besöksundersökning under Kulturnatta (22 januari) med fokus på normer och deras roll i samhället. Dryga 50 personer svarade bland annat på frågan: "Vad tycker du är viktigast/mest intressant att lära dig om normers roll i samhället och varför?"

Under utställningsperioden undersöktes även besökarnas tankar kring konst för att ta reda på hur de kopplar ihop visuella bilder från olika tider med varandra. På ett papper med bilder av fyra konstverk fick besökarna välja bort en och motivera varför. Det insamlade materialet gav en inblick i hur museets besökare upplever bilder och relatio-

ner mellan dem. Resultatet kan bilda ett publikt underlag för framtida utställningar.

Ett av målen med utställningsarbetet var att internt öka kunskapen om könsöverskridande uttryck för att kunna presentera och behandla tematiken i utställningen på ett professionellt sätt. Som ett led i arbetet genomfördes i september övningen *Ett steg fram* med personalen. Syftet med övningen, som beskrivs i metodmaterialet *Bryt!*, är "att få syn på orättvisorna kring de fördelar och nackdelar som personer och grupper kan få av att följa respektive bryta mot normer". (*Bryt!*, tredje upplagan, RFSL Ungdom och Forum för levande historia, Stockholm 2011, s. 90) Övningen följdes upp med en föreläsning för personalen på temat med Vierge Hård från RFSL Ungdom.

FOTOGRAFERING

Fotografen ansvarar för dokumentation av utställningar och hängningar, fotografering av verk i samband med bildbeställningar samt skanning och bildbearbetning. Bildbeställningar inkluderar fotografering av konstverk i samband med publikationer och pressbilder till utställningar, bilder av konst efter externa förfrågningar, besiktningsbilder och utlånsdokumentation, depositionsbilder och bilder till föreläsningar.

Verk i mindre format fotograferas i fotoateljén medan större målningar fotograferas på plats i sal eller i tillfälligt upprättad fotostudio i magasin. Inför fotografering plockats ramar av för att ge bästa resultat.

Fotografen matar in komprimerade bilder i databasen MuseumPlus där de automatiskt visas i anslutning till varje post. Därutöver har fotografen ansvar för museets fotoarkiv, som innehåller bilder i olika format som papperskopior, negativ, diapositiv och digitala bilder.

Under året har fotografen arbetat med att fotografera Ivar Arosenius verk inom projektet *Hur frammanas konstnären ur arkiven? Exemplet Arosenius*. En intern databaslagring av

högupplösta digitala fotografier av verk i samlingen har skapats, åtkomlig för de delar av personalen som ofta arbetar med bildhantering. Vidare har ett nytt specialtillverkat stativ beställts och nya blixtrar köpts in till fotostudion.

BILDUTLÅN

Mot en avgift förmedlar Göteborgs konstmuseum bilder av museets verk till olika ändamål. Bildutlånen under 2016 ligger på ungefär samma nivå som tidigare. Sammantaget lånades 141 bilder ut till utställningskataloger, böcker och tidskrifter. Stor medial uppmärksamhet i Danmark fick Göteborgs konstmuseums stora målning *Sol och ungdom* av Jens Ferdinand Willumsen, som användes flitigt i marknadsföring i samband med en turnerande utställning och även förekom i annan litteratur. Vidare syns en tendens till ökade bildutlån till privatpersoner med syfte att göra sin egen reproduktion på duk av ett konstverk.

KONSERVERING

Museets konservatorer svarar för preventiv och aktiv konservering av museets samlingar. Konservatorerna hanterar verk som hängs i basutställningar eller tillfälliga utställningar, lånas ut eller deponeras till andra institutioner. Det preventiva arbetet innefattar att skapa förutsättningar för en god miljö i utställningsrum och magasin. Det aktiva konserveringsarbetet innebär åtgärder som säkerställer konditionen på konstverk i museets samlingar.

Konservatorerna arbetar även med att tillgängliggöra information om konservering till allmänheten, studenter vid Göteborgs universitet och andra museer, till exempel genom rådgivning, ateljévisningar och föreläsningar. Museets konservatorer samverkar i nätverk för utbyte av erfarenheter, medverkar i en nationell dialog kring lagförslag på museiområdet samt deltar i utveckling av internationell museistandard inom Svenska Standard Institutet.

UTLÅN

Verk ur Göteborgs konstmuseums samlingar är ofta efterökta av andra museer, nationellt som internationellt. I samband med låneförfrågningar gör konservator efterforskning och riskbedömning gällande fastighet, klimat, säkerhet och arbetsrutiner inför presumtiva utbyten med andra museer. För utlånen används ändamålsenliga lådor och andra preventiva åtgärder för att förebygga skador och nedbrytning under transport. Vissa speciella transportlådor har konstruktionsritats av konservator. Kvaliteten på transportlådor har utvecklats av transport- och logistikföretaget MTAB och utgör en förbättrad standard. Göteborgs konstmuseum är validerat av Transportstyrelsen sedan 2013 enligt förordningen (EU) nr 185/2010 samt (EG) nr 300/2008 och är godkänt av transportstyrelsen.

Under året har 109 verk lånats ut. Protokoll för konditionsbesiktning av verken har upprättats. Många verk som

lånats ut har behövt aktiv konservering i olika omfattning och verk på papper har ommonterats med ny syrafri pas-separtout. Särskilt omfattande förberedelser behövdes för utlån av *Sol och ungdom* (1910) av den danske konstnären Jens Ferdinand Willumsen till Skagens museum och Willumsens Museum i Danmark, på grund av verkets dimensioner (266 × 427 cm).

Inför att utställningen *Anywhere Out of the World. Olof Sager-Nelson och hans samtida* turnerade vidare från Göteborgs konstmuseum till Thielska Galleriet med 71 verk gjorde konservator ett platsbesök för riskhantering. Till en skulpturutställning i Uppsala och Stockholm lånades 3 större skulpturer från samlingen ut. Till Lidköpings konstförenings jubileum lånades ett större antal verk ut i samband med en koloristutställning.

Ett textilt verk av Marie-Louise Ekman med stora dimensioner efterfrågades för en utställning under 2017 på Moderna Museet. Textilen visar behov av plangöring och en ny montering. Dessa insatser har planerats i samarbete med textilkonservator Anne Marie Ryding från Studio Väst-svensk Konservering.

UTSTÄLLNINGAR

Konservator medverkar i utställningsarbetet för att säkerställa att konsten hanteras och installeras på ett säkert sätt. Detta gäller såväl inlånade verk som verk ur museets egen samling. Arbetet innebär bland annat övervakning av ljus- och klimatförhållande, medverkan vid upp- och nedpackning vid inlån samt, då behov föreligger, iordningställande av verk ur samlingen för visning. Det kan handla om aktiva konserveringsinsatser, inramning av verk på papper med mera.

Sex utställningar och 489 verk har tagit konservatorerna i anspråk under år 2016. Till dessa har konditionsprotokoll synats eller upprättats och konditionsbesiktning utförts.

Microfadingtest på Carl Larssons akvarell *Suzanne* (1894), workshop med Tomasz Lojewski.

Med vissa av utställningarna kommer kurirer med inlån och under året tog konservatorerna emot 8 kurirer. Flera verk inlånade till utställningar har krävt aktiva konserveringsinsatser, exempelvis verk av Kent Lindfors. Inför utställningar som innehöll ett större antal verk ur samlingarna behövde konservator både göra en generell genomgång av montage och rengöring samt aktiva konserveringsåtgärder.

I samband med utställningen *Gränslost. 1700-tal speglar i nuet* genomfördes ett samarbete mellan konservator från Göteborgs konstmuseum och Röhsska museet där konservering av objekt med lackarbeten från Röhsskas samling utfördes. Vidare utfördes en detaljerad högupplöst foto-

dokumentation av Alexander Roslins målning *Dubbelporträtt* med hjälp av gigapixel panoramateknik, Gigapan Stitch, i samarbete med företaget X-tura. Utifrån materialet sammanställdes ett bildspel som behandlade måleriteknik och material hos Roslin och hans samtida som visades under utställningen.

Konservator har under året varit delaktig i specialpackning, information kring hantering av verk och klimatdata gällande de turnerande utställningarna *Anywhere Out of the World. Olof Sager-Nelson och hans samtida, Skräckromantikens landskap. Från Marcus Larson till Goth och Den romantiska postmodernismen. Landskap, självbespeglning och skräck.*

Konsivering av Nicolaas de Wits gouache *Bokblad, trompe l'oeil* (1740).

DOKUMENTATION

Under året har en fortsatt uppbyggnad av dokumentationen kring konservering skett i föremålsdatabasen. Dokumentation är ett led i arbetet för att strukturera bevarandearbetet men syftar även till att tillgängliggöra korrekt teknisk information om museets verk på nätet. Museets konservatorer arbetar kontinuerligt med att registrera kondition och åtgärdsbehov för verk i samlingen. Under 2016 har cirka

300 verk ur samlingarna fått en konserveringspost i databasen med struktur- och konditionsbeskrivning samt åtgärdsförslag med prioriteringsordning för åtgärd. Närmare 200 verk har genomgått konservering där åtgärderna dokumenterats i konserveringsrapporter. På museets webbplats har en presentation av museets arbete med konservering utformats under rubriken "Bevarande av samlingen".

PREVENTIV OCH AKTIV KONSERVERING

Preventiva åtgärder som exempelvis rengöring och ommontering med nya baksidesskydd och syrafria passepartouter hör till konservatorernas vanligaste arbete med museets konstverk. Under året har omkring 100 verk på papper fått nya syrafria passepartouter monterade. Närmare 200 verk har genomgått aktiva konserveringsåtgärder varav vissa har varit mer genomgripande. För återinstallation av ett antal målningar av konstnären Carl Kylberg i utställningssal krävdes ett omfattande arbete med exempelvis kantförstärkning av verket *Hemkomsten* och konsolidering av *Vid danska kusten*. Skulpturen *Mars och Venus* av Johan Tobias Sergel i Sergelgalleriet hade ett bortfall som rekonstruerats. Ett genomgripande arbete med konsolidering, retuschering och ommontering utfördes på Nicolaas de Wits *Trompe l'oeil* (1740) av gouache och bläck på pergament. Konstverket visas nu i 1700-talsrummet på våning fem.

Arbetet med att förbättra kontrollen över konstverkens placeringar har fortsatt. För framtida säkring av inventariekontroll eftersträvas tillgång till museets databas i magasin.

NYFÖRVÄRV

Museets nyförvärvade konstverk besiktigas av konservator och uppgifter om material, teknik, mått, komponenter, installationsanvisningar, påskrifter och signaturer registreras i databasen. Stor vikt läggs vid den förebyggande konserveringen. Konstverken stabiliseras och får lämpliga skydd och förvaringsaskar för att kunna presenteras och bevaras på ett bra sätt. Enstaka verk har haft större behov av konserveringsåtgärder vid införlivande i samlingarna. Vid förvärv av konst på papper har undermåliga montage bytts ut mot syrafria material.

SAMARBETEN

Inom projektet *Hur frammanas konstnären ur arkiven? Exemplet Arosenius* har papperskonservator arbetat med undersökningar. I museets samling ingår 12 unika skissböcker i vilka Arosenius ibland använt skisspappret för att rengöra penslar eller för att blanda pigment. Spåren synliggör en personlig palett vilken kan bli föremål för framtida forskning gällande material och teknik.

Tekniker Magnus Mårtensson från Riksantikvarieämbetet genomförde tillsammans med papperskonservator Microfading-tester (ljuskänslighetstester) på fyra av Carl Larsson akvareller: *Ulf och Pontus*, *Lisbeth*, *Karin och Kersti* och *Esbjörn*. Resultaten kommer att publiceras 2017.

Den 29 februari arrangerades seminariet *Microfading testing*. (Se rubriken "Program".)

Nätverket för anställda som arbetar med samlingar vid Kulturförvaltningens museer har under året haft två träffar. På konstmuseets träff redogjorde konservator Malin Borin för en pågående översyn av dagsljusinsläpp som påbörjats i samband med förstudien för om- och tillbyggnad av museet. Översynen innefattade initialt en kartläggning av ett antal internationella museers utformning av dagsljusinsläpp. Vidare erbjöds vid nätverksträffen en rapport om Göteborgs konstmuseums arbete med Microfading-tester. Testresultaten bidrar till underlag för ljusreglering i utställningsmiljöer.

Konservator har under året utbildat personal från Göteborgs Konsthall i kemikaliehantering. Vidare har papperskonservator varit gästkollega hos Riksantikvarieämbetet.

HANDLEDNING

Konservatorerna har handledt åtta studenter från konservatorsutbildningen vid Institutionen för Kulturvård vid Göteborgs universitet. Bland dessa återfinns fem praktikanter från papperskonservatorsutbildningen. En student inom målerikonservering har under sitt uppsatsskrivande analyserat målningarna *Sommaren* av Raphaël Collin samt *Livets träd* av Ole Kruse med hjälp av museets konservator. Två studenter från Masterprogrammet i Kulturvård har under handledning av konservator utfört en inventering av en del av museets samling av fotonegativ på glasplåt i anslutning till uppsatsarbete. I samband med inventeringen utförde museets konservator en genomgång av de mer akuta behoven samt utformning av ny förvaring för de 100 genomgångna glasplåtarna.

UTRUSTNING

Under året gjordes ett inköp av ett stereomikroskop med digitalkamera av modellen Leica M80 digital. Mikroskopet möjliggör bland annat pigmentanalyser och utmatning av bilder som kan användas i pedagogiskt syfte. För samlingen av konst på papper med extra stora dimensioner har ett ändamålsenligt arkivskåp av metall köpts in.

UTLÅN

Göteborgs konstmuseum lånar ut konstverk till andra museer för utställningar i Sverige och utlandet. Utlånen innebär att museets verk möter en ny och större publik och på detta sätt blir tillgängliga för fler. Att Göteborgs konstmuseum förfogar över nationellt och internationellt eftertraktade verk i samlingen ökar möjligheterna för museet att i sin tur kunna låna verk för att göra angelägna utställningar. Av dessa skäl ställer sig museet positivt till låneförfrågningar även om dessa måste bedömas i varje enskilt fall med hänsyn till verkets kondition, att säkerhets- och klimatkrav kan uppfyllas samt med beaktande av verkets plats och betydelse i museets hängning. Utlån av konst innebär stor administration och kräver insatser från intendent, konservatorer, tekniker och fotograf, vilket också är en aspekt som tas med i bedömningen vid låneförfrågningar.

Utlånsverksamheten synliggörs på museets webbplats med Göteborgs konstmuseums lånevillkor, policy för utlån och praktisk information för att tydliggöra den långa framförhållning som krävs vid lån från Göteborgs konstmuseum.

Under 2016 har utlånsverksamheten volymmässigt minskat en aning jämfört med föregående år: 41 låneförfrågningar 2016 jämfört med 43 föregående år. Antalet låntagare är dock något högre än 2015. Precis som tidigare år ingår ett flertal utlånade verk i en egenproducerad utställning som turnerat vidare: *Anywhere Out of the World. Olof Sager-Nelson och hans samtida*.

Samarbeten i utställningsturnéer museer emellan har fortsatt såväl nationellt som internationellt. Till ett av de här samarbetsprojekten lånade Göteborgs konstmuseum ut Jens Ferdinand Willumsens monumentala målning *Sol och ungdom* (1910), som inte har visats på museet sedan 2007. Willumsen målade motivet i två olika versioner, varav Göteborgs konstmuseum äger den slutliga versionen och Skagens Museum den första. För första gången någonsin kunde dessa två verk visas sida vid sida på Skagens Museum och senare på JF Willumsens Museum i Danmark.

Antal utlånade föremål

109 (2016)	135 (2015)
------------	------------

Låntagare (det vill säga antal utställningar inom följande geografiska spridning)

	(2016)	(2015)
Göteborg/Västsverige	6	3
Stockholm	7	4
Övriga Sverige	4	7
Utland	11	11
Totalt	28	25

LÅNTAGARE:

Göteborg och Västsverige

Under 2016 ökade antalet låntagande institutioner i Västsverige, totalt lånades 51 verk ut till 6 utställningar. En stor del av verken ingick i Göteborgs konstmuseums samarbete med Västra Götalandsregionen och Lidköpings konsthall som visade utställningen *Göteborgskolorister*.

Mjellby Konstmuseum, Halmstad: *Moderna män 1900–1930; Att se världen som färg. Göteborgskoloristerna*
Hasselbladstiftelsen, Göteborg: *Annika von Hausswolff. Grand Theory Hotel*

Röhsska museet, Göteborg: *Joe Hedlund. Konsten som hem – hemmet som konst*

Världskulturmuseet, Göteborg: *State of Mind. Queer Lives in Russia*

Lidköpings Konsthall, Lidköping: *Göteborgskolorister*

Stockholm

Låntagande institutioner i Stockholm ökade under 2016, totalt lånades 35 verk ut till 7 utställningar. Förutom de

återkommande låntagarna etablerades ett samarbete med Thielska Galleriet där bland annat 15 verk ur Göteborgs konstmuseums egenproducerade *Anywhere Out of the World*. Olof Sager Nelson och hans samtida lånades ut.

Moderna Museet: *Ivan Aguéli/Paul Klee*

Prins Eugens Waldemarsudde: *Ljusets magi. Friluftsmåleri från sent 1800-tal; Salongsmåleri?! Fascinerande bildberättelser från då och nu*

Thielska Galleriet: *Olof Sager Nelson och hans samtida. Anywhere Out of the World; Carl Kylberg. Med färgen bortom ytan*

Sven-Harrys konstmuseum: *Axel Sjöberg. Bland kobbar och skär; Konstnärernas Stockholm*

Övriga Sverige

Utlånen till institutioner i övriga Sverige omfattade fem verk till fyra utställningar. Flera av dessa verk har på senare år sålats. Ett exempel på detta är Gustaf Brusewitz verk *Vår första utflyttning från Göteborg till Nya Sverige* som visades i en ny kontext på Lunds konsthall i en utställning med konstnärsgruppen Superflex.

Uppsala konstmuseum, Uppsala: *Agnes Cleve. Svensk modernist i världen: H.E.M. Hjorth, Eldh och Milles. Tre skulptörer från Uppland*

Bror Hjorths Hus, Uppsala: *H.E.M. Hjorth, Eldh och Milles. Tre skulptörer från Uppland*

Lunds konsthall: *Superflex – Superfake – The Parley*

Utland

Sammanlagt lånades 18 verk ut till 11 utställningar, varav några verk ingick i den stora nordiska utställningen *Japano-mani i den nordiska konsten 1875–1918*, som först visades vid Ateneum i Helsingfors och senare fortsatte till Nasjonalmuseet i Oslo. Majoriteten av låntagare är museer inom Norden men några nya låntagare från USA har tillkommit.

Konstmuseet Ateneum, Helsingfors: *Auguste Rodin; Japano-mani i den nordiska konsten 1875–1918*

Fine Arts Museums of San Francisco: *Pierre Bonnard. Painting Arcadia*

The Royal Academy of Arts, London: *Painting the Modern Garden. From Monet to Matisse*

Nasjonalmuseet, Oslo: *Langs kysten. Gude og hans elever rundt 1870; Japanomania i Norden 1875–1918*

Neue Galerie, New York: *Munch and Expressionism*

Musée des Beaux-Arts de Caen: *Frits Thaulow (1847–1906). Landscape Painter by Nature*

Skagens Museum: *I bølgen blå. Willumsen og de badende børn*

J F Willumsens Museum, Fredrikssund: *I bølgen blå. Willumsen og de badende børn*

Statens Museum for Kunst, København: *Flygtige øjeblikke. Tegninger af Auguste Rodin*

DEPOSITIONER

Sedan drygt ett sekel driver Göteborgs konstmuseum en depositionsverksamhet i främst kommunala lokaler. Konsten finns deponerad på ett åttiototal olika platser och antalet verk uppgår till omkring 900. De verk som deponeras i externa lokaler är sådana som normalt inte visas i museets publika samlingar men som i och med depositionsverksamheten

möter en publik. Göteborgs konstmuseum hyr sedan år 2000 även ut konst till ett fåtal företag, för närvarande fyra. Detta görs enligt en årlig tariff om 2 500 kronor per originalverk samt 500 kronor per grafiskt blad.

Inventering och dokumentation av de verk som finns deponerade i staden har fortsatt under året.

TEKNIK

Tekniker arbetar med att säkerställa att museets verksamhet kan genomföras genom att tillhandahålla en fungerande infrastruktur och ett kvalificerat tekniskt stöd. Museets tekniker hänger fasta och tillfälliga utställningar, vilket i många fall innefattar större tekniska installationer och tillfälliga ombyggnationer, ommålning, ljussättning, AV-teknik, montering av texter med mera. I vissa fall inbegriper utställningsarbetet formgivning av utställningsrummet med utformning av väggar, väggdekor, färgsättning, montrar, sittmöbler med mera. Vid in- och utlån samt depositionsärenden medverkar tekniker i hantering, packning och transport av konstverk.

Teknikfunktionen arbetar i nära samarbete med andra

funktioner vid museet med konsten utifrån olika perspektiv där samlingsarbete och utställningsarbete är de bärande delarna. Utöver det stöttar funktionen praktiskt kring vissa fastighetsrelaterade uppgifter, event och skyltning. Uppgifter som rör samlingen är till exempel omhängningar, databasarbete, verkshantering inför och efter utlån, depositioner och logistik. Arbetet kring de tillfälliga utställningarna kan innefatta allt från utställningsformgivning, byggnationer, AV-teknik och ljussättning till upp- och nedpackning och materialinköp.

Tekniker har också deltagit i planering och projektering av ett avancerat stativ att användas för fotografering av konstverk i fotostudion.

UTSTÄLLNINGAR

Under det gångna året har teknikfunktionen deltagit i arbetet kring sex utställningar. Den utställning som krävde mest utställningstekniskt arbete var *Gränslöst. 1700-tal speglat i nuet*, med omfattande rumslig gestaltning av Stenahallen, byggnation av ett stort antal montrar och andra tekniska lösningar för exponering av utställningens varierande innehåll. Under de sista månaderna av året arbetade teknikfunktionen med utställningskoncept, planering och genomförande

av utställningsdesign av *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva* 2017.

SAMLINGEN

Omfattande omhängningar har genomförts i bland annat Skulpturhallen, Romantikrummet och 1700-talsrummet på våning fem samt 1880-talssalen på våning sex. (Se rubriken "Omhängningar")

FASTIGHET

Göteborgs konstmuseum uppfördes 1923 och har byggts till i två omgångar 1968 och 1996. Verksamheten ställer stora krav på byggnaden vad gäller bland annat säkerhet, klimat och tillgänglighet. Övervakning måste kontinuerligt göras för att säkerställa att byggnaden uppfyller de krav som ställs. Återkommande sker förbättringar för att uppdatera fastigheten efter nutida krav. Byggnadens skick bevakas i dialog med fastighetsförvaltaren Higab.

FÖRÄNDRINGAR

I fastighetsarbetet ingår att avhjälpa hinder i syfte att öka tillgängligheten i museets lokaler. Nya manöverdon med visuell och audiell hänvisning har under året installerats i museets hissar för ökad tillgänglighet. Vidare har grundljus i entrén förstärkts med strålkastare för extra punktljus på utvalda platser.

Arbetet med att ersätta äldre ljuskällor med energisparande LED-belysning har fortsatt under året. I samband med lampbyte genomfördes även en restaurering av originalarmaturer i trapphusen.

Under början av året återställdes lokaler som påverkats av fasadrenovering.

I februari fick Göteborgs konstmuseum ett föreläggande efter att Räddningstjänsten vid tillsyn konstaterat brister i brandsäkerheten. Punkterna på listan har åtgärdats av Higab, däribland tätning av dörrar, och i vissa fall har de åtgärdats av museet, till exempel komplettering av skyltning. En av punkterna krävde en större insats. Det saknades en godkänd utrymningsväg från den del av museet som utgör kontorsyta för tekniker. Higab inledde åtgärder av problemet med minsta möjliga påverkan på verksamheten.

Installation av trådlöst nätverk (wi-fi) i de publika delarna av museet har påbörjats under året.

FÖRSTUDIE FÖR OM- OCH TILLBYGGNAD

Förstudien för om- och tillbyggnad av museet färdigställdes av Higab under våren och den politiska behandlingen av ärendet tog vid. Kommunstyrelsen fattade beslut om finansiering av om- och tillbyggnaden under 2016. Den föreslagna finansieringen täcker inte en fullskalig byggnation. Med anledning av detta läggs ett kommande tjänsteutlåtande fram under 2017 för vidare behandling av finansieringsfrågan.

Konservator har under 2016 träffat ansvarig för evakuering av Nationalmuseum för förberedelse av framtida om- och tillbyggnationer av Göteborgs konstmuseum.

MAGASIN

Göteborgs konstmuseum lider fortsatt brist på ändamålsenliga magasin för samlingen. För närvarande hyrs externa magasin, vilket innebär att samlingen blir mindre tillgänglig för personal, forskare och gästcuratorer. Externt placerade

magasin innebär även större kostnader för hyra, transporter och hantering förutom en ökad belastning på föremålen. Fortfarande råder dessutom platsbrist och avsaknad av lämpliga förvaringsmoduler. I underlag för förstudien inför en planerad om- och tillbyggnad av Göteborgs konstmuseum ingår behovet av magasin i anslutning till museets huvudbyggnad. Under 2016 har ett tjänsteutlåtande till Kulturnämnden beretts angående föremålsarkiv i anslutning till huvudbyggnaden.

I samband med den påbörjade omorganiseringen av Kulturförvaltningen har ett gemensamt magasin för museerna i förvaltningen diskuterats. Det kommer att bildas en arbetsgrupp under 2017 med bland andra konservatorer, vilka tillsammans med fastighetsförvaltare Higab skall sammanställa en förstudie för de fyra museernas behov av magasin. Bristen på plats för magasinering av konstverk med behov av full klimatisering har under året blivit särskilt påtaglig, liksom utrymmen för de transportlådor som museet använder vid utlån, vilka enligt inlånskontrakt ska förvaras i klimatiserade rum.

MILJÖARBETE

Göteborgs konstmuseums miljöarbete följer en handlingsplan som uppdateras årligen. Till åtgärderna hör åter-

användning av transportlådor, liksom fortsatt utfasning av glödlampor till förmån för energisparande LED-armatur.

Säkerhetsarbetet är en förutsättning för den verksamhet som bedrivs vid Göteborgs konstmuseum. För bevarande av samlingen, men även för att kunna göra utställningar med inlån av konstverk, krävs att de krav som ställs av samarbetspartner, internationellt arbetande institutioner och försäkringsbolag uppfylls. Enhetschefen för kommunikation, teknik och säkerhet har ett övergripande ansvar för arbetet. Vidare har fastighets- och säkerhetssamordnare ett operativt uppdrag kring säkerhetsfrågor. Fastighets- och säkerhetssamordnare ansvarar även för uthyrning av lokaler i samband med event samt för AV-teknik. Museets tekniker är delaktiga i utveckling av lokalernas användbarhet och säkerhet.

Säkerhetsfrågor har behandlats i den operativa säkerhetsgruppen och detta möte har regelbundet kompletterats med stormöten där aktuella ämnen tas upp med hela bevakningspersonalen.

I december gjordes en förnyad konkurrensutsättning på avtalsområde bevakning. Nya avtal tecknas under kommande år.

Inpasseringsmiljön på baksidan har i säkerhetssyfte kompletterats med plank och strålkastare. Även området runt lastintaget har försetts med strålkastare.

KLIMAT

För att garantera att museets samling i utställningssalar och magasin bevaras övervakas museets klimat noga. Det gäller även klimatet i utställningsrum för tillfälliga utställningar, som måste uppfylla långivares och Kammarkollegiets krav. Klimatvärden registreras under regelbundna mätningar och lagras i en databas. Klimatmätare avläses kontinuerligt och skickas till klimatlaboratorium för kalibrering och underhåll.

Rummen för tillfälliga utställningar uppfyller kraven på ett stabilt klimat. Klimatet i övriga utställningssalar för samlingen är däremot ett eskalerande problem för museet. Higab har under 2016 drivit ett projekt för att åtgärda problem i klimatsystemets programmering. Projektet slutbesiktigades i december men vid årsskiftet kunde ännu inte de eftersträlvade effekterna ses. Klimatproblemen fortsätter och för att motverka hög luftfuktighet har mellan fem och tio portabla luftavfuktare kontinuerligt under året använts i museets publika delar. Skötseln av dessa och övervakning av klimatet är en mycket tidskrävande arbetsuppgift för flera funktioner vid museet. Det är dessutom ett störande och förfulande inslag i museimiljön som kan försämra upplevelsen. Fortsatt arbete behövs för att museets klimatanläggning skall fungera fullvärdigt i hela byggnaden.

Under 2016 startade ett samarbetsprojekt mellan olika sakkunniga inom Göteborgs konstmuseum, fastighetsförvaltaren Higab, energieffektiviseringsföretaget KTC och analys- och teknikkonsultföretaget WSP för att förändra styrfunktionen för klimatsystemet. Slutbesiktningen gjordes av företaget Camera Comfort AB. Den nya klimatstyrningen har förbättrat klimatet i vissa lokaler men i den äldre delen av fastigheten finns behov av isolering av tegelväggarna i salar som är placerade i hörnlägen. Jourrutiner för akuta händelser har förbättrats. Driftsstörningar har krävt ökad manuell bevakning och hantering för att hålla ett stabilt inomhusklimat. Fortsatt arbete behövs för att museets klimatanläggning ska fungera fullvärdigt i hela byggnaden.

Konservatorer från Göteborgs konstmuseum och Göteborgs stadsmuseum har besökt Underhållmässan för att ta del av en introduktion till nytt program för klimatavläsning och analys av klimatvärden.

VÄNFÖRENINGAR

KONSTMUSEETS VÄNNER

Föreningen Konstmuseets Vänner i Göteborg bildades 1942 och stöder Göteborgs konstmuseum genom inköp av konstverk till samlingen efter förslag från museet. Ordförande är Torbjörn Molander. Eva Lekvall ansvarade under året som deltidsanställd för föreningens kansli. Museichefen är adjungerad ledamot i vänföreningens styrelse.

Vänföreningens volontärarbetare har under 2016 utfört ett ovärderligt arbete vid förhandsvisningar, kursstarter, kursavslutningar och medlemsträffar, bland annat för företagsmedlemmarna, samt vid vänföreningens julavslutning.

Medarbetare vid Göteborgs konstmuseum föreläser för vänföreningens medlemmar i en konstkurs som hålls varje termin. Under våren genomfördes konstkursen på måndagar och tisdagar i konstmuseets hörsal. Vårens kurs hade tema "Synligt och osynligt i konsten" och för höstens kurs var temat "Vad är vi – Identiteter, populärkulturen och samlingarna".

Liksom tidigare år har Konstmuseets Vänner under året arrangerat ett flertal förhandsvisningar, vänträffar samt kortare och längre resor både inom landet och i Europa. En vänträff med tidigare museichef docent Björn Fredlund anordnades, liksom besök vid Göteborgs Auktionsverk under vår och höst. Föreningens medlemmar bjöds på förhandsvisningar av *Esko Männikkö*, *Time Flies*, *Gärning*, *Fotografi ur Göteborgs konstmuseums samling*, *Kent Lindfors* och *Gränslost. 1700-tal speglar i nuet*. Dagsresor till Köpenhamn, Värmland, Bjärehalvön, Skåne, Visingsö-Jönköping och Danmark anordnades. De längre resorna gick till Marrakech, Bonn-Leipzig, Lyon-Marseille och Budapest.

BARNBOKSBILDENS VÄNNER

Barnboksbildens Vänner (BBV) är en ideell vänförening till Göteborgs konstmuseum som arbetar för att öka kunskapen

om barnboksillustrationer samt stimulera intresset för dessa. Under tjugosju år har föreningen donerat originalillustrationer till museet och den unika samlingen omfattar i dag över 2 000 barnboksbilder av ett åttiototal nordiska konstnärer. I första hand förvärvas hela sviter av bilder till en barnbok. Alla förvärv föregås av ett godkännande från museets sida. Föreningen har drygt 300 medlemmar. Ordförande är Margaretha Dahlström och museets intendent för samlingar ingår i styrelsen.

Föreningen har under året haft flera möten och aktiviteter. I samband med årsmötet den 7 mars på Göteborgs konstmuseum höll barnboksillustratören och författaren Sara Lundberg ett föredrag med rubriken "Min krokiga väg". På vårmötet den 18 maj talade barnboksillustratören och författaren Maria Jönsson om sitt konstnärskap. Susanna Ekström, barnbokskritiker och litteraturpedagog, höll föredrag på höstmötet den 5 oktober med rubriken "Från Elsa Beskow till Pija Lindenbaum – möten med bildvärldar". På adventsmötet den 5 december berättade illustratören och författaren Maria Nilsson Thore om sitt skapande under rubriken "Så här jobbar jag".

BBV deltog i Bok & Biblioteksmässan med egen monter för att informera om föreningens arbete och värva nya medlemmar. Under året har föreningen arbetat med vandringsutställningen *Hemma i bilderboken*. Utställningen, som beräknas vara klar att visas 2017, består av bilder som BBV donerat till Göteborgs konstmuseum. Museet har bidragit med fotografering av alla verk som ingår i utställningen.

Föreningen har under året donerat bilderna till boken *Hvorfor er jeg her* av den norske barnboksillustratören Akin Duzakin samt en teckning av Tove Jansson. Föreningen har även bidragit med 200 000 kronor till utställningen *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva*. Medlen ska användas till pedagogisk verksamhet i anslutning till denna och har sin grund i en donation av Stiftelsen Göteborgs Barnhus.

Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström

Studieresa tillsammans med projektgruppen för *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva*, Millesgården, Stockholm, 27 oktober.

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson

Ämneskonferens i konstvetenskap, Stockholms universitet 17–18 mars.

Föreläsning vid Nationalmuseum, Stockholm 13 maj.

Konservator måleri Malin Borin

Kurirresa till Neue Galerie, New York 9–12 januari.

Kurirresa till Willumsenmuseet, Fredrikssund, Danmark 29–30 augusti.

Kurirresa till Nasjonalgalleriet, Oslo 10 juni samt 27 oktober.

Intendent samlingar och forskningssamordnare Per Dahlström

Kurirresa till Van Gogh Museum, Amsterdam 18–22 januari.

Enhetschef Susanne Fägersten Sabel

Besök vid arrangemang under Almedalsveckan, Gotlands museer, Visby 6–8 juli.

Konstpedagog Freja Holmberg

Studieresa tillsammans med projektgruppen för *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva*, Millesgården, Stockholm, 27 oktober.

Enhetschef utställningar, samlingar och pedagogik, intendent Anna Hyltze

Kurirresa till Royal Academy of Arts, möte med curator Ann Dumas, Royal Academy of Arts, besök vid V&A Museum, National Gallery och National Portrait Gallery, London 13–14 januari.

Möte med Sointu Fritze, senior curator, och Katja Ikäläinen, produktionskoordinator, Konstmuseet Ateneum, besök vid Moderna Museet och Millesgårdens vernissage av *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva*, Stockholm 21 oktober.

Studieresa tillsammans med projektgruppen för *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva*, Millesgården, Stockholm, 27 oktober.

Intendent pedagogik Philippa Nanfeldt

Kurirresa till Åbo konstmuseum 17–19 januari.

Kurirresa till Musée des Beaux Arts, Caen, Frankrike 28–30 september.

Studieresa tillsammans med projektgruppen för *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva*, Millesgården, Stockholm, 27 oktober.

Intendent utlån av konst/bildrättigheter Eva Nygårds

Kurirresa till Royal Academy of Arts, London 25–27 april.

Tekniker Arthur Ragnarsson

Studieresa tillsammans med projektgruppen för *Tove Jansson. Lusten att skapa och leva*, Millesgården, Stockholm, 27 oktober.

Bibliotekarie Eva Ranglin

Deltagande i konferensen *Digitisation in Art Libraries and Art and Cultural Heritage Museums*, arrangerad av ARLIS/Norden, Oslo 9–11 juni.

Intendent utställningar Johan Sjöström

Invigning av *Anywhere Out of the World. Olof Sager-Nelson och hans samtida*, Thielska Galleriet, Stockholm 27 februari.

Jurymedlem till biennalen FotoFest i Houston, USA 17–20 mars.

Kurirresa till Legion of Honor, San Francisco 16–19 maj.

Madrid Gallery Weekend 15–18 september.

Warsaw Gallery Weekend 23–25 september.

Föremålsregistrator Kalle Väljemark

Nationellt användarmöte för MuseumPlus, Nationalmuseum, Stockholm 24 november.

Konservator måleri Petra Waern

Kurirresa till Villa Gyllenberg, Helsingfors 7–8 januari.

Kurirresa till de Young Legion of Honor, Fine Arts Museums of San Francisco, USA 26–30 januari.

Deltagande i konferensen *Emergency! Preparing for Disaster and Confronting the Unexpected in Conservation*, Montreal, Kanada 13–19 maj.

Deltagande i Nordiska konservatorsförbundet svenska sektionens, NKF-S, årsmöte, Upplandsmuseet, Uppsala 20 maj.

Kurirresor till Skagens Museum, Danmark 18–19 april och 22–23 augusti.

Kurirresor till Lidköpings konsthall 17–19 augusti och 18–19 september.

Koordinator utställningar Britt-Marie Widén

Kurirresa till Musée des Beaux-Arts de Caen, Frankrike 11–13 april.

Kurirresa till Neue Galerie, New York 13–17 juni.

Studieresa tillsammans med projektgruppen för Tove Jansson. *Lusten att skapa och leva*, Millesgården, Stockholm, 27 oktober.

Hela medarbetarstyrkan deltog i en utbildning om lika-behandling utformad i samarbete med RFSL vid Göteborgs konstmuseum den 12 september.

Konstpedagog Emelie Arendorff Runnerström

Nätverksresa för skolornas kultursamordnare och kulturförvaltningens museipedagoggrupp till scenkonstfestivalen BIBU i Helsingborg 18–20 maj.

Anatomising the Museum, konferens om dekolonialisering av museer, Världskulturmuseet och Akademin Valand, Göteborg 30 november–1 december.

Forskningsledare Kristoffer Arvidsson

World Wide Wikipedia, workshop, Världskulturmuseet, Göteborg 29–30 september.

Andra ögon på staden, seminarium, Kungsbacka 14 oktober.

Kulturarvsakademien, Scandic Europa, Göteborg 12 oktober.

Frukostseminarium, White arkitekter, Chalmerska huset, Göteborg 18 november.

Anatomising the Museum, konferens om dekolonialisering av museer, Världskulturmuseet och Akademin Valand, Göteborg 30 november–1 december.

Konservator måleri Malin Borin

Nätverksträff, Nätverket för samlingar i Kulturförvaltningen, konservator Anna Adrian och enhetschef Marie Björk presenterade arbetet med de två kommande

utställningarna *Värdefullt* och *Göteborgs födelse*, Polstjärnegatan 8b, Göteborg 17 mars.

Nätverksträff, Nätverket för samlingar i Kulturförvaltningen, konservator Malin Borin föreläste om en pågående översyn gällande dagsljusinsläpp som påbörjats i samband med förstudien för om- och tillbyggnad av museet, Göteborgs konstmuseum 6 oktober.

Intendent samlingar Per Dahlström

Vi hör det vi ser!, utbildning kring hörselskadades tillgänglighet på museer, Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborg 27–28 januari.

Enhetschef Susanne Fägersten Sabel

Vi hör det vi ser!, utbildning kring hörselskadades tillgänglighet på museer, Skånes Dövas föreningen och Döviana, Stockholm 27–28 januari.

Funktänk! Tillgänglighet i praktiken, Göteborgs stadsmuseum 28 november.

Konstpedagog Freja Holmberg

Vi hör det vi ser!, utbildning kring hörselskadades tillgänglighet på museer, tema Barn och Unga, Södra teatern, Stockholm 23–25 maj.

Enhetschef intendent Anna Hyltze

Vi hör det vi ser!, utbildning kring hörselskadades tillgänglighet på museer, Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborg 27–28 januari.

Receptionist/Administratör Helena Karlsson

Vi hör det vi ser!, utbildning kring hörselskadades tillgänglighet på museer, Skånes Dövas föreningen och Döviana, Stockholm 23–24 maj och Karlskrona 24–25 oktober samt träffar på Sjöfartsmuseet Akvariet och Göteborgs Dövas Förening.

Funktänk! Tillgänglighet i praktiken, Göteborgs stadsmuseum 28 november.

Kommunikatör Helene Karlsson

Mötesplats kommunikation – Kommunikation mitt i krisen, Göteborgs Stad, Göteborg 15 september.

Webbdagarna, Internetworld, Göteborg 21 september.

Kunskapsseminarium om Norge och Danmark, Turistrådet Västsverige, Göteborg 28 september.

MyNewsDay, MyNewsDesk, Göteborg 18 oktober.

Den delaktiga besökaren – sociala medier och musei-engagemang, seminarium, Nordiska museet och Riksförbundet Sveriges museer, Stockholm 27 oktober.

Tekniker Solveig Lehtonen

Utbildningsdag för skyddsombud, Folkets Hus, Göteborg 11 november.

Intendent pedagogik Philippa Nanfeldt

Nätverksresa för skolornas kultursamordnare och kulturförvaltningens museipedagoggrupp till scenkonstfestivalen BIBU i Helsingborg 18–20 maj.

Vi hör det vi ser!, utbildning kring hörselskadades tillgänglighet på museer, Skånes Dövas föreningen och Döviana, Stockholm 23–25 maj och Karlskrona 24–25 oktober.

Marknadsförare Malin Opperud

Webbdagarna, Internetworld, Göteborg 21 september.

Konservator papper Mariateresa Pullano

Nätverksträff, Nätverket för samlingar i Kulturförvaltningen, konservator Malin Borin föreläste om en pågående översyn gällande dagsljusinsläpp som påbörjats i samband med förstudien för om- och tillbyggnad av museet, Göteborgs konstmuseum 6 oktober.

Gästkollega hos Riksantikvarieämbetet.

Tekniker Arthur Ragnarsson

Funktänk! Tillgänglighet i praktiken, Göteborgs stadsmuseum 28 november.

Ekonom Julia Svensson

Ekonomidagar, Stenungsund 25–26 maj.

Föremålsregistrator Kalle Våljemark

World Wide Wikipedia, Världskulturmuseet, Göteborg 29 oktober.

Funktänk! Tillgänglighet i praktiken, Göteborgs stadsmuseum 28 november.

Konservator måleri Petra Waern

Kulturförvaltningens utbildning gällande ett nytt tillägg i arbetsmiljölagen, AFS 2015:4, Norra Hamngatan 8, Göteborg 2 mars.

Konservatorer från Göteborgs konstmuseum och Göteborgs stadsmuseum besökte Underhållmässan för att ta del av en introduktion till nytt program för klimatavläsning med presentation och analys av klimatdata, Svenska Mässan, Göteborg 11 mars.

Nätverksträff, Nätverket för samlingar i Kulturförvaltningen, konservator Anna Adrian och enhetschef Marie Björk presenterade arbetet med de två kommande utställningarna *Värdefullt* och *Göteborgs födelse*, Polstjärnegatan 8b, Göteborg 17 mars.

Göteborgs Stads gemensamma utbildning för digitalisering av stadens processer, Göteborgs Stadshus 25 augusti.

Nätverksträff, Nätverket för samlingar i Kulturförvaltningen, konservator Malin Borin föreläste om en pågående översyn gällande dagsljusinsläpp som påbörjats i samband med förstudien för om- och tillbyggnad av museet, Göteborgs konstmuseum 6 oktober.

Funktänk! Tillgänglighet i praktiken, Göteborgs stadsmuseum 28 november.

Seminarium gällande framtidens fackliga arbete i Göteborgs Stad, First Hotel, Göteborg 5 december.

MEDARBETARE

Vid Göteborgs konstmuseum har följande personal varit anställd under 2016:

Ledning

Isabella Nilsson, museichef

Enheten för utställningar, samling och pedagogik

Emelie Arendorff Runnerström, konstpedagog

Kristoffer Arvidsson, forskningsledare

Malin Borin, konservator måleri

Per Dahlström, intendent samlingen och
forskningssamordnare

Freja Holmberg, konstpedagog

Anna Hyltze, enhetschef och intendent

Philippa Nanfeldt, intendent konstpedagogik

Eva Nygårds, intendent utlån

Mariateresa Pullano, konservator papper

Eva Ranglin, bibliotekarie

Hossein Sehatlou, fotograf

Johan Sjöström, intendent utställningar

Kalle Väljemark, föremålsregistrator

Petra Waern, konservator måleri

Britt-Marie Widén, utställningskoordinator

Timanställda pedagoger och värdar: Lisbet Ahnoff, Fredrika Almqvist, Sofia T. Buhre, Jenny Forsgren, Ida Gudmundsson, Alexandra Herlitz, Elisabeth Lindstrand, Matilda Lundberg, Vered Machluf och Johannes Nordholm.

Språkvärdar: Jihad Eshmawi, Diana Isaak, Sucad Omar och Esmaeil Saeedi.

Enheten för kommunikation, teknik och säkerhet

Arne Bourghardt, tekniker

Cornelia Cederleüf, administratör

Susanne Fägersten Sabel, enhetschef

Malin Gustafsson, kommunikatör

Sandra Gustafsson, vikarierande receptionist mars–maj

Helena Karlsson, receptionist/administratör

Helene Karlsson, vikarierande marknadsförare,
vikarierande kommunikatör

Daniel Landahl, fastighets- och säkerhetssamordnare

Solveig Lehtonen, tekniker

Bue Nordström, butiksassistent

Malin Oppered, marknadsförare, tjänstledig t.o.m. augusti

Anna Petters, föremålstekniker med depositionsansvar

Arthur Ragnarsson, tekniker

Maggie Singer, receptionist

Julia Svensson, ekonom

Marie Wallgren, receptionist

Åse Vester, administratör

Fredrik von Zweigbergk, butiksforestandare

Timanställda i reception och butik: Frida Bladby, Sofia T. Buhre, Sandra Gustafsson, Cecilia Jonsson, Gustav Lejelind och Mia Rådström.

Timanställda tekniker: Daniel Grizelj, Dorota Lukianska och Magdalena Ågren.

Resultat (belopp i tkr)	Bokslut 2016	Budget 2016	Avvikelse	Bokslut 2015	Bokslut 2014	Bokslut 2013
Intäkter	21 039	21 387	-348	22 284	26 328	23 511
varav entréintäkter	2 646	3 198	-552	3 174	5 130	2 919
Kostnader	37 984	37 481	-503	41 190	42 118	39 791
Nettokostnad	16 945	-16 094	-851	18 906	15 790	16 280
Kommunbidrag	16 094	16 094	0	15 776	15 500	14 391
Resultat	-851	0	-851	-3 130	-290	-1 889

Volymtal/nyckeltal	Utfall tom dec 2016	tom dec 2015	tom dec 2014	tom dec 2013
Volymtal				
Antal anläggningsbesök	202 880	220 475	251 318	217 613
varav verksamhetsbesök, totalt	167 013	180 378	208 372	177 946
varav verksamhetsbesök, barn och unga	33 956	34 221	41 907	31 968
Deltagare i pedagogiska aktiviteter, barn och unga	17 069	15 006	17 390	16 214
Öppethållande, antal timmar per vecka	41	41/48	41/48	41/42/49
Antal aktiviteter totalt, hemarena	1 054	990	1 117	1 331
varav utställningar	16	15	18	16
varav pedagogiska aktiviteter, barn och unga	664	588	699	663
varav övriga aktiviteter	374	387	400	652
Antal aktiviteter vid uppsökande verksamhet	0	0	43	19
Unika träffar på hemsidan	216 885	128 615	124 303	91 588
Uthyrning lokaler, antal timmar	108	90	88	148
Antal besökta kommuner	17	15	9	18
Nyckeltal				
Nöjd kundindex ¹	-	79	-	80
Antal besök per årsarbetare	6 482	6 911	8 377	6 937
Antal besök per öppen timma	96	101	116	99
Kostnad per besök	84	86	62	70
Kostnad per öppen timma	8 019	8 594	7 214	6 927

1. Ej jämförbart mellan åren.

I början av året hade museet ett underskott på -1 400 tkr som genom en åtgärdsplan samt besparingar reducerats till -851 tkr.

Då Göteborgs konstmuseum under 2015 hade ett underskott på -3,13 miljoner kronor ställdes museet inför stora besparingskrav 2016. Underskottet berodde på stora kostnadskrävande utställningar, mindre antal besökare än förväntat, utebliven sponsring, minskning av uthyrningar och bokningar av visningar samt ökade löpande kostnader. Ett underskott om -1,4 miljoner kronor togs med in till 2016.

Genom omplanering av utställningsprogram, ingen tillsättning av vikarier, inköpsstopp i butik, minskad bemanning av reception samt besparingar på vernissagekort

med mera har museet lyckats hålla den beräknade prognosen med ett underskott om -800 000 kr. Museet har därutöver fått lägga cirka 470 000 kronor på utgifter relaterade till 2017. Göteborgs konstmuseum har fått den sammanlagda ökningen av det regionala bidraget riktat till stadens museer, vilket nu gör att museet klarar budget för 2017. Fler av besparingarna för 2016 ligger dock kvar i 2017 års budget.

Göteborgs konstmuseum har som förväntat tappat besökare under hösten 2016 gentemot tidigare år. Detta är en naturlig följd av att museet arbetat med längre utställningsperioder och att ingen större utställning öppnat under hösten.